

Jó Pajtás

MÁRIA-LÁNYOK A DOROSZLÓI BÚCSÚBAN

Régebben azt nehezményezték az újvidékiek, hogy a turistahajók csak elhúznak Vajdaság fővárosa mellett, de meg nem állnak, pedig van itt jócskán látványosság. Amióta azonban három kikötőmóló is kiépült, s a folyami határátkelőhelyet is fölerősítették (felszereléssel és személyzettel egyaránt), no meg a turisztikai szervezetek is felkötötték ama ruhadarabjukat, néha két-három hajó is pihen a kikötőben. Ilyent azonban valóban ritkán látni: nemrég egyszerre öt hajó állt meg egy délelőtti Újvidéken: a TUI Melodia (német, de máltai zászló alatt), a Dnyipro (ukrán, korábban Dnyepyr volt a neve, és Magyarországon épült), az A'Rosa Mia (német), a Viktoria (máltai zászló alatt) és a Steaua Deltei (román) turistahajók!

Szeptember 29-e, Szent Mihály napja, Szent Mihály arkangyal ünnepe. Az első évezred fordulóján lett az egyház őszi oltalmazója mellett a halottak szószólója is, a túlvilágra költöző lélek kísérotársa, kalauza, bírja. Az Utolsó Ítélet angyalaként a lélek jó és gonosz cselekedeteit mérlegeli. Innen ered a halottszállító saroglya Szent Mihály lova elnevezése. Szent István korától nagy kultusza volt. A 18. sz. közepéig Szent Mihály napja parancsolt ünnep volt. Ezzel a nap-

pal kezdődött az ún. kifsarsang ideje, a lakodalmak őszi időszaka, amely Katalin napjáig (november 25-ig) tartott. Szent Mihály napja a gazdasági év fordulója. A Szent György napkor legelőre hajtott állatokat ilyenkor hajtották haza. Ez a nap a pásztorok elszámoltatásának, szegődtetésének időpontja is volt. Szent Mihály napja a cselédfogadás egyik időpontja. Topolyán, ha valaki arra kényszerült, hogy költözködjék, azt mondták neki: „No ennek is már Szent Mihály van.” A gyergyói pásztorok pl. Szent Mihály napján tartották a farkasünnepet, hogy a csordát a hazatérés idejére megvédjék a farkasok kártételeitől. Göcsejben azt tartották, hogy annak, aki Szent Mihály napján mosott, kisebesedett a keze, aki pedig mángorolt, annak a háza felett egész évben dörögve pihentek a fellegek. Sokféle időjárással kapcsolatos szólás, közmondás ismeretes Szent Mihály napra vonatkozóan. Az Ipoly menti falvakban úgy tartották, ha a fecskék még nem mentek el Szent Mihályig, akkor hosszú ősze lehet számítani. Bácskában úgy mondják: Szent Mihálykor keleti szél – igen komoly telet ígér. Szent Mihály napja után a fű akkor sem nőne tovább, ha harapófogóval húznák. Az őszi vetésre az előtte levő vagy utána következő két hetet tartják a legalkalmasabbnak.

A székelyföldi Kisbaconban 1859. szeptember 30-án, pont 153 évvel ezelőtt megszületett **Benedek Elek** író, újságíró, „a

nagy mesemondó”. Bölcsésztanulmányait Székelyudvarhelyen, majd Budapesten végezte. Diákkorában néprajzi gyűjtőútra ment Sebesi Jóbbal. Újságíró lett, a Budapesti Hírlap és más lapok munkatársaként. 1887-től 1892-ig országgyűlési képviselő volt Budapesten. Képviselőházi beszédeiben az ifjúsági irodalommal, a népköltéssel és a népnyelv, valamint a közoktatás kérdéseivel foglalkozott. Napilapokat és folyóiratokat szerkesztett: Magyarság (1901–1902), Magyar Világ (1902–1903), Magyar Kritika (1897–1899), Nemzeti Iskola (1890–1905), Néptanítók Lapja (1907–1909). Emellett számos lapban publikált álneven, ezekből ad közre válogatást a kétkötetes Az ismeretlen Benedek Elek című munka.

1889-ben részt vállalt a Pósa Lajos által indított első irodalmi értékű, hazafias szellemű gyermeklap, Az Én Újságom szerkesztésében, Sebők Zsigmonddal együtt szerkesztője volt a Jó Pajtás gyermeklapnak. Ifjúsági könyvsorozatot szerkesztett: Kís Könyvtár,

amelynek folytatása B. E. kis könyvtára címmel jelent meg. 1900-ban a Kisfaludy Társaságnak is tagjává vált. Az ifjúság számára készült meseátdolgozásai (Ezüst Mesekönyv, Arany Mesekönyv) főként az Ezeregyéjszaka és a Grimm-mesék átíratai: tucatnyi új kiadásaival, újabb átdolgozásaival évtizedeken át a legfőbb és legjobb magyar mesekönyvek voltak. Verseket, színdarabokat, leányregényeket, történelmi és irodalomtörténeti műveket is írt. 1921-ben hazatért a trianoni békeszerződés által Romániához csatolt Kisbaconba, ott élt haláláig, ahol példaképe, szervezője volt a szárnyait bontogató romániai magyar kalákásoknak és a Cimborá című ifjúsági lapot szerkesztette.

Mint meseíró, a magyar gyermekirodalom egyik megteremtője. Ifjúsági írásaival, szerkesztői működésével az élen járó pedagógusok között foglal helyet.

Írói végrendeletének utolsó három sava:

„...**fő, hogy dolgozzanak!**”

A zene szerelmesei

Szeretjük a zenét. Szeretjük, mert jókedvre derít, mert magával ragad, mert bánatunkban megvigasztal.

Az ókori irodalmi emlékek mesékben, mítoszokban zengenek csodatevő hatalmáról: Orfeusz énekével hozta vissza kedvesét az alvilágból, Vejnemöjnen vadakat szelídített meg hárfájával, sőt, mint tudjuk, sebet gyógyítani sípval, dobbal, nádihegedűvel is lehet. Nekem ajándék egy szép hangverseny. Valamikor iskolám zenetanárnője szervezte meg nekünk, hogy havonta Újvidékre menjünk valamilyen zenei előadásra. Még Budapestre is elutaztam néhány évvel ezelőtt a barátnőm zongoraművész fiának a koncertjére...

Az óbcesei Sever Đurkić iskola tanulói, Zapletán Erika magyartanár nő tanítványai: az ötödikes **Karácsonyi Attila, Pál Orsolya, Péncs Szabolcs**, a hatodikos **Nagy Anita, Sulc Boglárka**, a hetedikes **Szöke Xavér, Kovács Jónás, Fehér Zsolt, Mihajlović Lázár** szeretik a zenét. Közülük vannak, akik annyira kedvelik, hogy már zenekart is alapítottak.

Jónás neve már nem ismeretlen a Jó Pajtás olvasói számára. A Petőfi Sándor Magyar Kultúrkörben énekel, néptáncol. Különféle versenyeke győztese.

– Már négyéves koromban dobolni tanultam – kezd a mesélésbe Jónás –, ugyanis apukám valamikor dobolt, s ő tanított. Ezenkívül a zeneiskolában hegedülök. Engem mindenféle hangszer érdekelt: gitározom, a Tisza táborban megtanultam tamburázni. A kultúrkörben Cseszák Zsombor népzeneire tanít...

Xavér nem véletlenül kapta a Xavér nevet. Biztos hallottatok már a magyarországi Varanusz Xavér zongoraművészről. Hát ő is művésznek indult, zongorázni tanult, de...

– Négy év zongorázás után abbahagytam – meséli Xavér –, mert a sok elfoglaltság mellett nem jutott idő a zongoraórákra. Meg már megtanultam olyan szinten zongorázni, hogy

tudjak játszani a zenekarunkban. Ugyanis nemrég megalakítottuk a JDX együttest, csak még egy basszusgitáros hiányzik. Én szintetizátoron játszom, Jónás gitározik, a húgom énekel... Minden héten nálunk gyakorolunk a garázsban... Leginkább magyar dalokat játszunk. Tervünk, hogy föllépünk jövőre a Szent István-napi koncerten.

Anita is zongorázik. Mire befejezi a nyolcadikat, a zeneiskolában is végez.

– Szeretem a komolyzenét – mondja Anita. – A zeneiskolában csak ilyen zenét tanulunk, s ott szerettem meg. Már játszottam a Für Eliset. Nekem nagyon tetszik. Meg a Mozart-darabokat... De kedvelem a rockzenét is...

Zsolti hegedülni tanul a zeneiskolában, már ötödikes.

– Egy évvel ezelőtt sokat gondoltam arra – kezdi Zsolti –, hogy nagyon híres hegedűművész leszek. Ma már rájöttem, hogy odáig el is kell jutni... Azonban megszerettem a klasszikus zenét. Kikapcsolódásként diszkoszámokat is hallgatok.

Boglárka nem játszik hangszeren, de azért kedveli a komolyzenét is, meg a jó magyar dalokat is.

– Figyelemmel kísérem az X-Faktort és a Megasztár tehetségkutató versenyt – mondja Boglárka. – Jókat derülök a sikertelenül végződő próbálkozásokon, s szurkolok a jó énekesjelölteknek.

Szabolcs öntudatos, tanulás közben nem hallgat zenét, mert szerinte elvonja a figyelmét a tanulásról.

– Engem mindenféle zaj zavar, ha tanulok – jelenti kis Szabolcs –, nemhogy zenét hallgassak! És anyukámmék sem engednék. Ez nem jelenti azt, hogy sosem hallgatok zenét. A rockot kedvelem, különösen az EDDA együttest. Meg hát Pataki Attilát. Én is figyelemmel kísérem az X-Faktort, s én is szurkolok a jóknak. Tetszett Zámbo Jimmy

fia, Zámbo Krisztián éneklése. Szent István napján kimentünk Alsóvárosba, a koncertre. Itt volt a magyarországi Janicsák Veca és Tóth Vera. Nekem az utóbbi tetszett. Leginkább a mobilomon lévő zenét hallgatok, de az internetről is töltök le.

Attila egy oldalt írt nekem a kedvenc együtteséről, a kanadai Nickelbeckről. A világhálón olvasta, hogy Grammy-díjra is jelölték... No de bárki elolvashatja, ha beírja a Googleba, hogy Nickelbeck...

– Nagyon tetszenek az angol számok – halljuk Attilától –, már sok dalukat letöltöttem az internetről, s hallgatok. Engem nem zavar tanulás közben a zene, mint Szabolcsot, inkább jobb kedvvel látok munkához. Sokszor ideges vagyok, hogy sok a tanulnivaló, s a zene megnyugtat. Kedvelem még a Tankcsapdát...

Orsolya a régi magyar dalokat szereti, melyeket az apukájától tanult.

– Bármikor megyünk valahova – emlékezik vissza Orsolya –, a kocsiban mindig régi dalokat, nótákat szoktunk hallgatni, közben énekelünk is: Gedeon bácsi a nők bálványá... Nagyon vidám így a mi utazásunk. Apukám tud szintetizátoron játszani, s engem is szokott tanítani. A tatám régen gitározott, s ő is tanítgat.

Lázár a klasszikus zenét is kedveli, hallgatja, de neki mostanában leginkább Željko Joksimović dalai tetszenek.

– Nemrég Törökbécsén voltam, Željko Joksimović koncertjén, ahol még jobban megkedveltem a dalait. Leginkább szerb és angol számokat hallgatok – fejezi be beszélgetésüket Lázár.

„Ha fiatalok akarunk maradni, mindennap olvassunk el egy verset, hallgassunk egy kis zenét, nézzünk meg egy festményt, s amennyiben lehetséges, tegyünk valami jót” – mondta a híres német költő, Goethe.

Titkaink könyve

A napló

Egy üres lapokkal teli könyvecske, melynek lapjai az idők folyamán a rólunk szóló történetekkel írónak tele. Ezeket a történeteket, sokszor a legbensőbb érzéseinket mi magunk fogalmazzuk meg – magunknak. Lejegyezzük a napok eseményeit, a hozzájuk fűződő gondolatokat, vágyakat, amiket senki mással nem merünk, s nem akarunk megosztani. Aztán gondosan elrejtjük a kíváncsi szemek elől, mert nem tudnánk elviselni, ha azt bárki más is elolvasná, s mélyen belelátna a lelkünkbe. Mégis sokan írnak naplót, és vállalják a kockázatot, hogy más is elolvassa soraikat, mert valahogy jólesik bizonyos dolgokat megfogalmazni és megörökíteni.

A naplóirásról a szabadkai Sonja Marinković iskola ötödikeseivel, **Gandis Krisztinával** és **Juhász Péterrel**, valamint a nyolcadikos **Jónás Elzával** és **Perčić Dorisszal** beszélgettünk.

Péter szerint a fiúkra kevésbé jellemző a naplóirás, és bár az ő környezetében nincs olyan fiú, aki naplót vezetne, biztos abban, hogy sokan mégis megörökítik a velük történeteket.

– Én nem írok naplót, de csak azért, mert félek, hogy beleírom a titkaimat, és valaki elolvassa. Ha írnék naplót, akkor, gondolom, leírnám azt, ami történt velem, meg a titkos dolgokat és az érzéseimet, amiket másokkal nem szeretnék megosztani. Persze nem tartok mindent magamban, sok dolgot megbeszélék másokkal, de megválogatom, hogy mit és hogyan mondok el, a naplóban viszont mindent őszintén írnék le, és az mindig megmaradna. Igaz, nagyon érdekes lenne naplót írni, aztán pár év múlva visszaolvasni magunkat, látni, milyenek is voltunk kiskorunkban, ennek el-

lenére nem hiszem, hogy belekezek a naplóirásba.

Krisztina immár négy éve vezet naplót igen szorgalmasan.

– Nem múlik el nap, hogy ne írnék a naplómbe. Mikor hazaérek, előveszem, és leírom, hogy mi történt velem aznap, és hogy hogyan éreztem magam. Már két füzet tele van, most írom a harmadikat. A nővérem kezdte el a naplóirást, és úgy döntöttem, én is szeretnék naplót vezetni. Ide titkos dolgokat írok, amit senki más nem tudhat, és van rajta lakat is, amit mindig be is zárok, a kulcsot pedig magammal hordom. Otthon tudják, hogy naplót írok, de soha nem kíváncsiskodtak utána. Nagyon rosszul érezném magam, ha egyszer valaki elolvasná, hiszen a legnagyobb titkainkat írjuk le oda, ami senki másra nem tartozik. Azt hiszem, nagyon megharagudnék arra a valakire, lehet, hogy soha többet nem is beszélnek vele. Szerencsére eddig ilyen nem történt.

Elza mintegy két éven át vezetett naplót, de inkább csak akkor vette elő a könyvecskét, amikor eszébe jutott.

– A naplómbe nemcsak azt írtam le, ami történt velem, hanem azt is, amit éreztem. A mai napig megvan, s ha újraolvasom a saját szavaimat, meg az akkor történeteket, most ismét átélem őket. Jó érzés, bár kicsit furcsa saját magamat visszaolvasni, már csak azért is, mert akkor kisebb voltam. Szerintem, amikor belenézünk, mit is írtunk, még tanulhatunk is

saját magunktól, vagy valamilyen következtetést vonhatunk le belőle, meg látjuk magunkon, mennyit változtunk. Amikor valami nagyon bánt, újra eszembe jut a naplóirás, de igazából mindig van kinek elmondanom a bánatom, úgyhogy jó ideje semmit sem írtam a naplómbe. Habár más érzés megosztani az érzelmeinket másokkal, és más saját magunknak leírni, hogy valami nagyon rossz vagy nagyon jó történt velünk. Könnyen lehet, hogy egyszer újra belekezek.

– Egy ideig unaloműzőként én is vezettem naplót még ötödikben, de meguntam. Igaz, nem írtam bele nagyon fontos dolgokat, inkább csak azt, ami történt – mondja Doris. – Nekem nincs is szükségem naplóra, mert én megőrzöm a régi dolgokat, játékokat, tárgyakat, és ha rájuk nézek, eszembe jut a múlt. Egy időben a számítógépemben is vezettem naplót, azt nagyjából fél évig írtam. Az kicsit komolyabb volt, mert oda írtam a szimpátiámról, az érzelmeimről is, és tulajdonképpen éppen az a lényeg, hogy a naplóban a történetek mellett ezeket a dolgokat is megörökítsük. Lehet, hogy egyszer újra belekezek a naplóirásba, de valószínűleg akkor sem jegyezek majd le nagy titkokat, mert én is félek, hogy valaki elolvassa, és felhasználja ellenem. Persze ha sok-sok év után visszaolvasnám a saját szavaimat, bizonyára érdekes lenne, viszont az is lehet, hogy már nem lenne nagy jelentősége a most leírt dolgoknak.

Sztojánovity Livia

Lombtalan koronák

A hogy távolodunk a nyártól, úgy változik a fák koronája, és októberre csúcspontjához érik a lombszíneződés, amely együtt jár a lombhullással. A fajok egy része csak „szégyenlősen”, alig észrevehetően vált színt, míg mások, mint például a juhar, aranysárgába öltöznek. A nyárfák egy része október végére szinte teljesen levetkőzik, kopasszá válik.

A fák alatt, koronájuk nagyságától függően, szinte szabályos körben fekszenek a lepotyogott levelek. Amikor azután megérkezik a szél, felkapja és továbbrepíti őket. A gyertyánét a hárs alá csempézi, míg a juhar szép, sárga leveleit a tölgy kissé komorszínű, karéjos levelei közé sodorja. A novemberi esők hatására az avar ülepedni és korhadni kezd, és lassan, fokozatosan átalakul, humusszá válik.

Októberben és novemberben jönnek meg észak felől az évente hozzánk látogató madárvendégek. A pusztá felett vadászik a tundrák felől érkezett, gyors röptű kis sólyom, krugató darvak ezrei lepik el a teletők legelőit és a kukoricatarlókat. A felhők alatt lilikek és vetési ludak gágogó V betűi repülnek.

A dombok lejtőin nagy foltokban vöröslök a cserszömörce, máshol a néha a fákra is felkúszó vadszőlő sötétvörösre vált leveleiben gyönyörködhetünk. Kissé fanyar ízű, hamvaskék bogyóit kínálja a kökény, és az első, hajnali fagyok után mindig élvezettel csipegetem a vadrózsa C-vitamint bőségesen tartalmazó hecsedlijeit.

Az őszi határ képe akár naponta változik. Kellemetlen lehet, amikor finom szálú eső áztatja a földet (igazán ránk fért már), de csodálatos szép, ha a felhők közül előbukkanó, bágyadt napsugarak végigcirógatják s aranylávává változtatják a már sárguló fűszálakat. Kellemes, ruganyos a járás a felázott erdei avaron, nagy sárkoloncok tapadnak a bakancsokra a mezei utakon, és néha olyan sűrű köd ereszkedik alá, hogy egykettőre tejfehér, nedves semmiben találjuk magunkat. Néha alaposan megtréfált a köd, tanácstalanul keringtem, míg egy ismerős fa, bokor vagy csatorna útba nem igazított. A május kétségkívül sokkal szebb és jóval több látni- és megfigyelnivalót kínál, mint az október vagy különösen a november, de arra mégsem emlékszem, hogy bármikor is csalódottan tértem volna haza a késő őszi kirándulásról. A természet mindig gondoskodik az

időszaknak megfelelő élményekről, és minthogy kirándulni jó, ez az év bármelyik hónapjára érvényes.

Tavaly október végére érkeztek meg a tundrák felől a nagy lilikek, kisebb-nagyobb csapataik napközben is leszálltak a vízre, ittak, azután elrepültek a legelők felé. Szép „lilikek” hangjaikat még akkor is hallottam, amikor már eltűntek a messzeségben.

Nem is olyan régen a Duna még egyfajta éles határt jelentett két, ősszel tömegesen hozzánk látogató lúdfaj, a nagy lilik és a vetési lúd között. Az előbbi alföldi madár volt, míg a mocsarakon és halastavakon szinte kizárólag vetési ludakat lehetett látni. Ez mára megváltozott, évek óta egyre több a lilik és nagyon gyakran tiszta csapatait is látni.

Naplóm szerint a vízen nyári ludak és récék úsztak. A kendermagos récékből harminc darabot láttam, a tőkés, a csörgő és a nyíl farkú récék mellett hét, fokozottan védett cigányrécét is megpillantottam. Sütött a nap, kellemesen enyhe volt a levegő, élvezet volt a vízparton járni és figyelni, távcsövezni a madarakat. Összesen huszonnyolc faj nevét jegyeztem fel, ami nem sok, lehetett volna több is, de a látványuk így is örömet okozott.

Sch. E.

Cigányréce

Nagy lilik

A jövőben beszélhetnek a csimpánzok

A csimpánzok információátadó képessége a beszéd kialakulásának előfeltétele lehet.

Ismert, hogy sok állat vész esetén figyelmeztető hangot bocsát ki, és ez gyakrabban történik társaik jelenlétében. Eddig azonban nem létezett bizonyíték arra, hogy a csimpánzok eközben csoporttársaik tudásszintjét is figyelembe veszik. Az állatkereti állatokon végzett vizsgálatok ellentmondásos eredményekhez vezettek. Ezért a lipcsei Max Planck Evolúciós Antropológiai Intézet és a nagy-britanniai St. Andrews Egyetem kutatói vadon élő csimpánzokat figyeltek meg az ugandai Budongo erdőben.

Az állatokat veszélyes mérgeskígyók, két gaboni vipera és egy orrszarvú vipera makettjével szembesítették. Ezek ugyanis gyakran hetekig is ugyanott fekszenek, a felfedezőnek tehát megéri közölni a veszélyforrás helyét csoporttársaival. A kutatók 33 csimpánz viselkedését figyelték meg, akik látták a három kígyómodell egyikét. Kiderült, hogy a majmok gyakrabban adtak ki figyelmeztető kiáltást olyan csoporttársak körében, akik még nem látták a kígyót, vagy a korábbi figyelmeztetéseket nem hallhatták.

A csimpánzok tehát – úgy tűnik – figyelembe veszik mások tudásszintjét, és akkor figyelmeztetik a többieket, amikor azok még nem hallottak a veszélyről. Látszólag megértik, hogy olyan tudás birtokában vannak, amely a társaiknak még hiányzik. Azokat a csoporttársakat, akik már értesültek a veszélyről, ritkábban tájékoztatták arról.

Egyes kutatók szerint a hiányzó információk közvetítésének képessége fontos evolúciós lépés a beszéd felé vezető úton. Miért is közölnénk valamit a másikkal, ha csak nem ismertük fel, hogy szüksége van rá? Jelen kutatás alapján lehetséges, hogy az ember és a csimpánz közös őse már hatmillió éve rátért a beszéd felé vezető útra.

ÁLLATKIRAKAT

Életveszélyes kígyót fogott a nagyfi

Egy aprócska, ám annál veszélyesebb kígyót fogott egy nő a kertjében Nagy-Britanniában, és tett azután bonbonos dobozba anélkül, hogy tudta volna, a világ egyik leghalálosabb hüllőjével van dolga.

Az 57 éves Kath Forster a mindössze 30 centi hosszú, fűrészpikkelyű viperát (*Echis pyramidum*) egy ládában találta, egy indiai palaköteg szomszédságában. A tetőfedő anyagot verandaépítéshez rendelték. A nagymama nem rettent meg a parányi, ám annál veszélyesebb hüllőtől, bement a konyhába, megragadott egy ételkiemelő fogót – amely lényegében hatalmas csipesz – meg egy üres csokisdobozt, visszatért a viperához, és – mint később mondta: a tévében látott módon – az éltetőfogót a kígyó „nyakánál”, mármint közvetlenül a feje mögött összecsapva a viperát higgadtan foglyul ejtette, a dobozba csukta, majd pedig értesítette az állatvédelmi hatóságot. Az asszony megdöbbent, amikor szakértőktől megtudta, hogy mit is fogott. A szóban forgó viperafajta egyetlen harapása is halálos, mérgének nincs ellenszéruma, évente mintegy tízezer ember halálát okozza Ázsiában és Afrikában. A derbyshire-i Dronfieldben élő Forster mindazonáltal továbbra sem félénk, mint mondta, újból megfogná a kígyót.

Macskát mentett a Facebook

A közösségi oldallal fél óra alatt megoldódott, ami offline két napig nem sikerült: megmentették az elkóborolt cicát.

Történetünk egyik főhőse James Woodley, a másik pedig a Zion névre hallgató ragdoll fajtájú házi kedvence. Ez utóbbi fogta magát, és az előbbi legnagyobb ijedségére eltűnt. A gazdi házról házra járta a szomszédságot, és szórólappokkal próbálkozott két teljes napon át, s ha történetünk tíz évvel korábban játszódna, talán ezzel szomorú véget is érne. James azonban végső elkeseredésében a közösségi oldalhoz fordult, létrehozott egy oldalt eltűnt macskája megtalálására, ismerőseit arra kérte, hogy terjesszék, sőt, feladott egy facebookos hirdetést is, amit úgy állított be, hogy a környéken (London egyik külvárosában) élő felhasználók lássák.

Nem kellett fél óra, és jelentkezett egy hölgy, aki úgy emlékezett, hogy két nappal korábban egy hasonló kinézetű, riadt macskát látott befutni az erdőbe. James, barátnője és szobatársa a jelzett helyszínen folytatták a keresést, ahol a kandúrnak volt annyi esze, hogy hangosan nyivákoljon, mikor a nevért halotta. A macska egy vízmosásnál ragadt.

James elmondása szerint ugyan látható kár nem érte az állatot, természetesen első útjuk az állatorvoshoz vezetett. Az offline és online keresést összehasonlítva egyet kell, hogy értsünk a gazdival, aki szerint a hirdetés „megérte a pénzt”.

HOROG

A horog és a labda között

A verseci Mészáros Mateja még csak tízéves. Most indult negyedikbe, a harmadikban színikitűző volt. Tanulmányi eredményei annak ellenére is ilyen jók, hogy két időigényes kedvtelése is van, melyek mellett tanulásra ke-

vesebb ideje marad. Mateja ugyanis amellet, hogy focira-jongó, szenvedélyes horgász és természetjáró is.

Fiatal kora ellenére egész sor tekintélyes méretű halat sikerült zsákmányolnia. Mivel nemcsak úszózik, hanem előszeretettel

pörget is, zsákmányai között szerepel szinte minden olyan nagyra növő hal, amely előfordul vizeinkben. Fogott már 6,8 meg 5,4 kilós pontyot, 4,2 kilós harcsát, 2,5 kilós csukát, a képen is látható süllője pedig 88 centis tesztössz mellett 6,5 kilót nyomott. Csónakkal már felnőtt felügyelete nélkül járja a Dunát.

Sportolóként is jeleskedik. Több mint három éve csatára és gólgyárosa a korosztályos focicsapatnak. Ő volt a legutóbb-

bi versenysorozat gólkirálya is. Egész sor érmet, serleget, oklevelet gyűjtött.

A sportszelleme azonban mégis a horgászásban nyilvánult meg. Kis kora óta eltanulta édesapjától a hallal való helyes bánásmód alapelveit. Számára a vízparti viselkedést a C&R (catch and release, tehát fogd meg, és engedd vissza!) határozza meg. Kifogja a halat, lefényképezi, és visszaengedi. Mert ha hazaviszszük a halat – vallja –, idővel nem lesz mit zsákmányolnunk.

A Shadow Carp Team a Tőzeg-tavon

Miután állandó horgásztársamhoz, Krisztiánhoz és hozzám csatlakozott Ákos is, megalapítottuk a Shadow Carp Team pontyozócsapatot. Első közös horgászatunk helyszínéül a palicsi Tőzeg-tavat választottuk, amely méltán híres nagy halairól. Mivel júliusi túránk nem volt sikeres –, három halat fogtunk, a legnagyobb 13 kilós volt –, a következő kiruccanásunkkor a tó másik oldalát választottuk. Ez a túránk sokkal sikeresebb volt, 27 halat fogtunk, 13 pontyot és 14 amurt. Ezen a túrán a legnagyobb hal 16 kilós volt, egy gyönyörű tükrös. A harmadik kirándulásunk alkalmával nekem sikerült elcsípnem egy 12 kilós amurt, Ákos pedig megdöntötte egyéni csúcását egy 16,5-es pocakossal. Csúcsélmény volt számomra, amikor éjszaka füstölős kapásra ébredtünk, és alig tudtam megállítani a halat. Szívósan küzdött, a tó alacsony vízállása miatt pedig nehéz volt a szákolás. Előbukkant egy hatalmas hát, nem sokkal ezután a merítőben, majd a matracon pihent a csodálatos 13,6 kilós nyurga. Az elkövetkező két napon már csak „kisebb”, 10 kiló körüli példányokat szákolhattunk. Élménnyel gazdagodtam, és rengeteg tapasztalatot gyűjtöttem. El-

kezdődött a suli, vége az idénynek. De jövőre a Shadow Carp Team visszatér a Tőzeg-tóhoz.

Dobó Dávid

Ákos az amurral

A gyönyörű nyurgával

Krisztián a pocakos tükrössel

Szeptember 27.

Adalbert, Albert, Vince, Adolf, Károly, Krisztián, Damján, Damos, Florencia, Florentin, Florentina, Kósa, Kozima, Kozma és Mirabella napja.

Adalbert: Germán eredetű név. Jelentése: nemes fény, fénylő nemesség.

Florencia: Latin eredetű név, a Florentinus férfinév női párja. Jelentése: virágzó, hatalmas, tekintélyes, kitűnő.

1825. IX. 27. (187 éve)

A vasút születésnapja – annak emlékére, hogy megnyílt az első vasúti pálya Angliában, Stockton és Darlington között.

1998. IX. 27. (14 éve)

A Google (jelenleg a legnépszerűbb internetes keresőrendszer) születésnapja. A keresésen kívül többek között térkép és útvonaltervező, pénzváltó, számológép, naptár, levelező-, fordító- és hírdetőrendszer is. A projektet Larry Page és Sergey Brin alapította.

Szeptember 28.

Vencel, Bernát, Jusztina, Salamon, Szelim és Tárkány napja.

Vencel: Német, szláv eredetű név, a szláv Vencslav névből származik. A név a Wenzeslaus névforma német Wenzel rövidítéséből került a magyarba. Jelentése: koszorú, dicsőség.

Tárkány: Kabar eredetű név, egy törzs neve volt. Jelentése: kovács.

1817. IX. 28. (195 éve)

Megszületett Tompa Mihály költő, a népi-nemzeti irányzat jelentős képviselője, akadémikus. Írásaival lelkesen szorgolta a forradalom és a szabadságharc ügyét, de költészetében megszólalt a családi élet örömeinek és gondjainak sokféle változata is (A madár fiaihoz, Telben, Új Simeon, A sebzett szarvas). Szoros barátság fűzte Arany Jánoshoz.

1573. IX. 28. (439 éve)

Caravaggióban megszületett Caravagio (eredeti nevén: Michelangelo Merisi) olasz festőművész. Már kortársai is zseniálisnak tartották. A manierizmus hagyo-

mányaival szakítva megteremtette a tárgyilagos és realiztikus emberbrázolást, erős fény-árnyék hatásokkal dolgozott. Művei: Máté apostol elhivatása, Sírba tetel, Az emmausi vacsora.

Szeptember 29.

Mihály, Rafael, Gabriella és Gábor napja.

Mihály: Héber eredetű bibliai név, a Mikael magyar formája. Jelentése: ki olyan, mint az Isten, Istenhez hasonló.

Gábor: Héber eredetű bibliai név, a Gabriel magyar alakváltozata. Jelentése: Isten embere, Isten bajnoka vagy „Isten erősnek bizonyult.” Az evangéliumok és a hagyomány szerint Gábel arkangyal Isten küldönce. Nevének jelentése más olvasatban: „én erőm: az Isten”.

1000. IX. 29. (1012 éve)

Szent Mihály napja, Szent Mihály arkangyal ünnepe. Az első évezred fordulóján lett az egyház ősi oltalmazója mellett a halottak szószólója is, a túlvilágra költöző lélek kísérőtársa, kalauza, bírása. Az Utolsó Ítélet analgaként a lélek jó és gonosz cselekedeteit mérlegeli. Innen ered a halottszállító saroglya Szent Mihály lova elnevezése.

1965. IX. 29. (47 éve)

Az SZKP KB ülésén Breznyev kijelentette, hogy a Szovjetunió saját felségterületének tekinti a „baráti szocialista országokat”. A Szovjetunió kész azokat megvédeni a külföldi támadásoktól, valamint amennyiben valamelyik testvérországban veszély fenyegetné a szocializmust, az minden szocialista ország közös ügye. Ezt nevezték Breznyevdoktrínának. Azóta már se szocializmus, se Szovjetunió, se Breznyev...

Szeptember 30.

Jeromos, Zsófia, Felícia, Őrs, Viktor, Becse, Honória és Honórisz napja.

Jeromos: Görög eredetű név, a Hieronimosz névből származik. Jelentése: szent nevű.

Becse: Török, magyar eredetű név, a besenyő népnévvől függ össze. Más feltevés szerint, a Besz név alakváltozata. Jelentése: kánya.

1859. IX. 30. (153 éve)

A székelyföldi Kisbácsonban megszületett Benedek Elek író, újságíró, „a nagy mesemondó”. Bölcsésztanulmányait Székelyudvarhelyen, majd Budapesten végezte. 1889-ben részt vállalt a Pósa Lajos

által indított első irodalmi értékű, hazafi-as szellemű gyermeklap, Az Én Újságom szerkesztésében, Sebők Zsigmonddal együtt szerkesztője volt a Jó Pajtás gyermeklapnak (nem tévesztendő össze a tí Jó Pajtásokkal).

1913. IX. 30. (99 éve)

Meghalt Rudolf Diesel német mérnök, a róla elnevezett öngyulladású belsőégésű motor (dízelmotor) feltalálója. Diesel Párizsban született 1858-ban, szülei bajor bevándorlók voltak. Az egyetem végeztével tanárától ajánlólevelet kapott két céghez: Maschinenfabrik Augsburg Nürnberg (M.A.N.) és Sulzer Bros. of Winterthur. A két cég közös irodát akart nyitni Párizsban, és az ifjú Rudolf hamarosan hivatali igazgató lett. Amikor Berlinbe küldték, hogy ott folytassa munkáját, irányt változtatott, és a Carnot-körfolyamaton alapuló öngyújtó motort kezdte tanulmányozni. A munkát a M.A.N. cég finanszírozta. Diesel belsőégésű motorjára 1892. február 23-án kapott szabadalmat. Ez a szabadalom a gáztörvényeken alapult levegősűrítéssel működő, tehát gyújtógyertya nélküli (öngyulladásos), belsőégésű motorokat írta le. A motort eredetileg „olajmotoroknak” nevezték, mivel általában gázolajat használt fel. Világosan felismerte a növényi olajok üzemenyagként való használatának lehetőségét. A Diesel-motor – tökéletesített formában – máig is népszerű, főleg kis fogyasztása miatt.

Október 1.

Malvin, Rómeó, Ludovika és Terézia napja.

Malvin: Germán eredetű összetett név, a németben a Malwin férfinév, női párja a Malwine. Jelentése: a jog barátja.

Ludovika: Germán, ófrancia, latin eredetű név, a Lajos férfinév latinisított alakjának a női párja. Jelentése: hírnév, háború.

1975. X. 1. (37 éve)

Zenei világnap: Yehudi Menuhin világhírű hegedűművész kezdeményezésére és javaslatára az UNESCO október 1-jét A zene világnapjának nyilvánította. Mindez 1975-ben történt, azóta a világ minden pontján ezen a napon különös figyelmet szentelnek annak a csodának, amit zenének hívnak.

1986. X. 1. (26 éve)

Habitat világnap: a kifejezés az ENSZ Emberi Települések Bizottságára a Habitatra utal, amelynek elsődleges célkitűzése a települések életkörülményeinek minőségi javítása. A habitat világnap célja, hogy felhívja a figyelmet az egységes cselekvésre annak érdekében, hogy a világon minden ember számára biztosítani lehessen a leg-elemibb emberi jogot, a kellemes otthont és lakáskörülményeket.

Október 8.

Petra, Tamás, Tomaj, Őrs és Berengár napja.

Tomaj: Magyar, török eredetű név. Jelentése: hallgatag, mogorva.

Őrs: Török, magyar eredetű, régi magyar személynév. Törzsnévből keletkezhetett, a magyarokhoz csatlakozott három kabar törzs egyikének a nevéből. Jelentése: férfi, hős.

2007. X. 2. (5 éve)

Az erőszakmentesség és a béke világnapja. Az ENSZ határozata szerint, Mahátma Gandhi születésének emlékére.

1761. X. 2. (251 éve)

Meghalt Mikes Kelemen memoáírós, műfordító, a 18. századi magyar prózairodalom legnagyobb alakja. 1707-ben lett II. Rákóczi Ferenc apródja, s attól kezdve élete elválaszthatatlan volt a fejedelemtől. Részt vett a szabadságharcban, majd a bukás után Rákóczival együtt vállalta a száműzetést. Mint Rákóczi apródja, majd kamarása négy évtizeden át volt szemtanúja az emigráció életének. Erről adott képet Rodostósból írt Törökországi levelek című, fiktív személyhez címzett levélgyűjteményében.

Október 3.

Helga, Mária, Ignác, Ilián, Gertrúd, Teréz, Jozefa és Terézia napja.

Helga: Északi germán eredetű név. Jelentése: megszentelt, egészséges, boldog.

Ilián: Görög, orosz eredetű név, a Héliosz orosz név származéka. Jelentése: nap.

1990. X. 3. (22 éve)

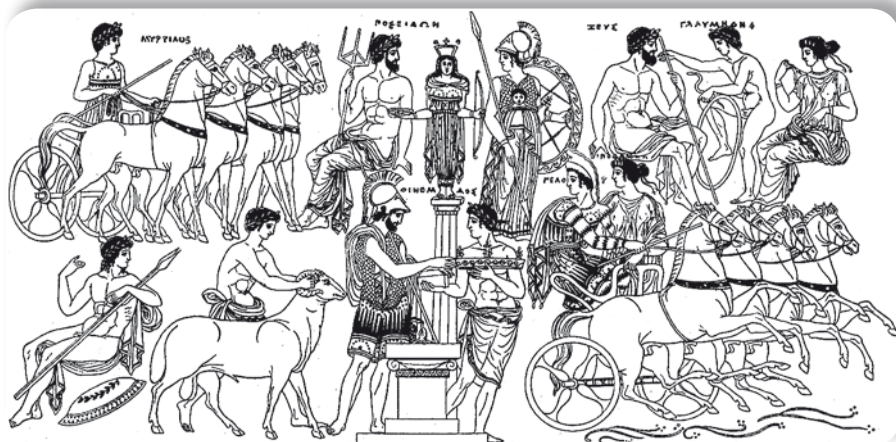
A német egység napja, a Német Szövetségi Köztársaság nemzeti ünnepe. A második világháborúban vesztes Németországot 1945-ben megszállták a szövetséges hatalmak. A hidegháború korszakában, 1949-ben az amerikai-brit-francia zónából létrejött a Német Szövetségi Köztársaság, míg az orosz zónában megalakult a Német Demokratikus Köztársaság. 1961-ben az NDK vezetőinek határozatára a Berlint kettéosztó határ mentén falat húztak. Ezt 1989 novemberében a nép lerombolta, és megindult az egyesítési folyamat. Miután a II. világháborúban szövetséges, majd megszálló országok vezetői megegyeztek az ország békés egyesítésében, 1990. október 3-án helyreállt a német állami és nemzeti egység: egyesült az NDK és az NSZK.

1226. X. 3. (786 éve)

Assisiben meghalt a ferences rend alapítója, Assisi Szent Ferenc olasz katolikus szerzetes, költő. Rendbe hozatta a Monte Subinco-i bencés szerzetesek Assisi közelében lévő templomát, és szegénységet hirdető követőivel rendalapítási kérelemmel fordult III. Ince pápához, aki ezt meg is adta. Felénk először a 14. században íródott Jókai-kódexben jegyezték le tetteit: prédikált a madaraknak, megszelídítette a városban garázdálkodó gubbói farkast, testén viselte Krisztus sebeit. 1228-ban avatták szentté.

Az olimpiai játékok az ókori Görögországban

Az olimpiai játékok az ókori Görögországban az egészség és a testedzés kultúráján és dicsőítésén alapultak. Az olimpiai játékok eredetét homály fedi, hiszen az ókori történelem mélyén rejlő valóságot mondák helyettesítik. Az egyik szerint maga a bika erejű Héraklész rendezte meg Olümpiában az első versenyt, amikor az Alpheiosz folyó eltéréstével kitarította Augiász eliszi király istállóit. Egy másik történet Héraklész nagyapját, Peloposzt jelöli meg alapítóként, aki lovasversenyen nyerte el a piszai Oinomaosz király lányának a kezét, s győzelme emlékére rendezett sportjátékokat. A történetírás az első ókori olimpiai versengést az időszámításunk előtti 776. esztendőre teszi. Egy biztos: az olimpiai játékokat Zeusz főisten tiszteletére tartották.

legkiválóbb versenyzőiket, hogy az öt napig tartó játékokon elsősorban futásban, ugrásban, diszkoszvetésben, gerelyhajításban, kocsihajtásban és birkózásban mérjék össze az erejüket.

A legkeményebb feladatnak az ókori ötusa, a pentatlon számított: az első szám a távolugrás volt, a második a diszkoszvetés, a harmadik a gerelyhajítás, a negyedik az egy stadionnyi futás. A négy szám alapján az első két helyen végzett versenyző vívta meg az ötödik, döntőnek minősülő tusát, ami a birkózás volt. Az ökölvívást csak időszámításunk előtt 688-ban vették fel a játékok műsorába, negyven évvel később pedig megjelent a sok kortárs által is brutálisnak minősített pankráció, amelynek keretében valóságos élet-halál harc folyt, minden eszköz megengedett volt, kivéve a harapást és a szemkitolást!

A versenyszámok győztesei olajágból font koszorút kaptak, a második helyezetteket már nem tartották számon. A bajnokokat odahaza valóságos hősként ünnepezték, nemegyszer szobrot is állítottak nekik. Az ókori olimpiai játékok egyik legnagyobb egyéniségének a krotoni Milont tartják, aki időszámításunk előtt 540 és 516 között aratta a győzelmeit a legnépszerűbb sportágnak számító birkózásban. A sportolók általában meztelenül versenyeztek. A nők számára – szintén négyévenként

– a férfiak versenye előtt vagy után külön küzdelmeket tartottak, amelyeket a „tehén szemű” Héra anyai istennőnek szenteltek.

A férfiküzdelmek színhelyéül szolgáló stadionba nők nem léphettek be, legfőljebb a hippodromban tartott lovasversenyekre tehették be a lábukat. A tilalom megszegéséért halálbüntetést helyeztek kilátásba, de a feljegyzések nem szólnak arról, hogy ennek végrehajtására akár egyszer is sor került volna. Arról viszont megemlékeznek, hogy az időszámításunk előtti 5. század neves bokszbajnokának, Diagorásznak a lánya, Kallipatéria, álruhában bement saját fiának versenyére, akinek egyben ökölvívóedzője is volt, amikor a fiú győzött, ujjongani kezdett, ruhája alól föltárultak női mivoltának jelei, ám a bírák – családjának több generáción átívelő sporteredményei miatt – eltekintettek a megbüntetésétől.

Összeállította: Uri Ferenc történész

Az első olimpiai játékokról egyetlen bajnok neve maradt fenn, az eliszi Koroiboszé, aki stadionfutásban győzedelmeskedett. (Az egy stadionnyi, azaz 192 méteres táv lefutása volt az ókori olimpiák klasszikus „sprinterszáma”. A játékok népszerűsége az időszámításunk előtti 6. században nőtt nagyra, ekkor alakultak ki a rendezési szabályok: a versengést négyévente tartották, a nyári napforduló idején, az esemény havában az éppen háborút vívó városállamok tűzszünetet hirdettek. A városállamok a hazai selejtezők után küldték el Olümpiába

NEVEM: Tóth István.
BECENEVEM: Tyutyu.
SZEMEM ÉS HAJAM SZÍNE:
 Barna.
LAKHELYEM: Ada.
ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh
 Károly Általános Iskola, 7. b.
OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Antal
 Melinda.
ALSÓS TANÍTÓM: Gergely
 Antal.
AZ OSZTÁLY VEZETŐSÉGE:
 Elnök: Barna Júlia,
 titkár: Volford Dávid,
 pénztáros: Farkas Anett.
LEGKEDVESEBB
OSZTÁLYTÁRSAM: Iván.

KEDVENC TANTÁRGYAIM:
 Matek, informatika.
AMI NEHEZEN MEGY: Szerb.
KEDVENC OLDALAM A JÓ
PAJTÁSBAN: Vicckupac.
KEDVENC KÖNYVEM: Gyűrűk
 Ura 1-3.
KEDVENC SZÁMÍTÓGÉPES
JÁTÉKOM: The Battle for
 Middle - earth 2.
HOBBIJAIM: Úszás, biciklizés.
KEDVENC FILMEM: Harry
 Potter.
KEDVENC SPORTOM: Úszás.
KEDVENC EGYÜTTESEM:
 Magna Cum Laude.
KEDVENC DALOM: Mindegyik.
KEDVENC ÉTELEM, ITALOM:
 Pizza, spagetti, lasagne,
 Coca-Cola, Fanta.
AMIT EL TUDOK KÉSZÍTENI:
 Szendvics.
KEDVENC ÁLLATAIM: Farkas,
 vidra.
MI LESZEK, HA NAGY LESZEK?
 Építésmérnök.

NEVEM: Muzslai Anikó.
BECENEVEM: Ancsi.
HAJAM SZÍNE: Szőkésbarna.
SZEMEM SZÍNE: Zöldesbarna.
MAGASSÁGOM:
 148 centiméter.
CÍMEM: 24430 Ada,
 Moša Pijade u. 46.
ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh
 Károly Általános Iskola, 5. b.
OSZTÁLYFŐNÖKÖM:
 Lazić Erika.
LEGKEDVESEBB
OSZTÁLYTÁRSAIM: Hédi,
 Ivett, Réka, Döníz.
KEDVENC OLDALAM A JÓ
PAJTÁSBAN: Vicckupac.

MIT SZERETEK AZ
ISKOLÁBAN: Azt, hogy
 mindennap találkozhatok a
 barátaimmal.
KEDVENC KÖNYVEM: Az a
 boszorkányos szerelem.
KEDVENC SPORTOM:
 Kézilabda.
KEDVENC EGYÜTTESEM: Edda.
KEDVENC ÉNEKESEM: Michael
 Telo.
KEDVENC DALAIM: Pitbull,
 Broken Angel.
KEDVENC ÁLLATOM: Kutya.
KEDVENC ÉVSZAKOM: Tavasz.
MIT CSINÁLOK SZABD
IDŐMBEN? Ha lehet, a
 barátaimmal vagyok.
MI LESZEK, HA NAGY LESZEK?
 Még nem döntöttem el.
NO ÉS A SZERELEM? Az titok.
HA LEHETNE, MIN
VÁLTOZTATNÉK?
 Az iskolatermeken
 változtatnék, mert vannak
 olyan termek, amelyek nem
 túl jók.
HOGYAN? Tágas, világos,
 szép, modern bútorokkal
 rendezett osztálytermeget
 szeretnék.

LEXIKON

NEVEM: Kőrösi Kitti.
HAJAM SZÍNE: Barna.
SZEMEM SZÍNE: Barna.
MAGASSÁGOM: 141 cm.
CÍMEM: 24430 Ada,
 Becsei út 29.
ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh
 Károly Általános Iskola, 5. c.
OSZTÁLYFŐNÖKÖM:
 Matic Ilona.
LEGKEDVESEBB
OSZTÁLYTÁRSAM:
 Varnyú Réka.

MIT SZERETEK AZ
ISKOLÁBAN? A sok, érdekes
 tantárgyat.
MIT CSINÁLOK SZABAD
IDŐMBEN? Néha olvasok,
 de legtöbbször a
 barátaimmal játszom kint
 az utcán.
KEDVENC OLDALAM A JÓ
PAJTÁSBAN: Vicckupac.
KEDVENC KÖNYVEM:
 Érdekességek a
 Naprendszerünk világából.
KEDVENC EGYÜTTESEM: Black
 Eyed Peas.
KEDVENC ÉNEKESEM: Adele,
 Pink, Fergie.
KEDVENC DALOM: Most múlik
 pontosan...
KEDVENC ÁLLATAIM: Kutya, ló,
 macska, delfin, teknős.
KEDVENC ÉVSZAKOM: Mind
 a négy.
MI LESZEK, HA NAGY LESZEK?
 Orvos.
HA LEHETNE, MIN
VÁLTOZTATNÉK?
 A nagyszüneteken.
HOGYAN? Elvinnék az
 órából 5-10 percet,
 és hozzátoldanám a
 szünetekhez.

NEVEM: Hajagos Norbert.
BECENEVEM: Norbi.
HAJAM SZÍNE: Barna.
SZEMEM SZÍNE: Barna.
MAGASSÁGOM: 147 cm.
CÍMEM: 24430 Ada, Kossuth
 Lajos u. 32.
ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh
 Károly Általános Iskola, 5. b.
OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Lazić
 Erika.

LEGKEDVESEBB
OSZTÁLYTÁRSAM: Dér Ákos.
MIT SZERETEK AZ
ISKOLÁBAN? Azt, hogy
 találkozok a barátokkal.
MIT CSINÁLOK SZABAD
IDŐMBEN: Számítógépezek
 és játszom
 a barátaimmal.
KEDVENC SPORTOM: Karate.
KEDVENC OLDALAM A JÓ
PAJTÁSBAN: Vicckupac.
KEDVENC ÁLLATAIM: Kutya,
 macska.
KEDVENC ÉVSZAKOM:
 Nyár.
MI LESZEK, HA NAGY LESZEK?
 Eladó.
NO ÉS A SZERELEM? Nincs
 barátnőm.
HA LEHETNE, MIN
VÁLTOZTATNÉK? Nekem így
 jó minden, ahogy van.

RÜGYFAKADÁS

Felejthetetlen nyár

Júniusban már türelmetlenül vártuk a tanév végét. Mikor kicsöngettek az utolsó óráról, mindenki örömmel sietett haza.

A nyár nagyon meleg volt, sokat fürödtünk a Tiszán. Júliusban kézműves táborban voltam a Kátai-tanyán. Öt napig tartott, s ezalatt a pár nap alatt nagyon sok foglalkozáson vettem részt. Nemezeltem, csuhéztam, gyertyát öntöttem, emellett még a bútorfestés, üvegfestés, gyöngyfűzés, agyagolás, batikolás is része volt a programnak. A tábor után a néptáncosokkal Csongrádra utaztunk, a városnapon léptünk fel. Utána, mikor hazatértünk, a családdal elutaztunk pár napra Ráckevére, az ismerősökhöz. Fürödtünk a medencében, sétáltunk, de legtöbbet az ismerősök lányaival, Helgával és Lindával játszottunk. Miután hazaértünk, az unokatestvéremnél aludtam Adán. Itt strandoltunk a Tiszán, bográcsoltunk, cápáztunk, fánkoltunk motorcsónakkal.

A nyár vége felé, augusztus elején ismét táborba utaztam, Zánkára, a Balaton partjára. Nagyon sokat fürödtünk, fagyiztunk, vízbicikliztünk. Sétáltunk a parton, kalandparkban jártunk, hajókiránduláson vettünk részt. Gyönyörű élmény volt, fájó szívvel búcsúztunk az ott megismert barátoktól. Az iskolakezdés előtt csónakáztunk, fürödtünk a Tiszán.

Ez a nyár volt eddig a legszebb nyaram, de nagy örömmel indultam újra iskolába, hatodik osztályba.

Lengyel Anna, 6. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Újból az iskolapadban

Véget ért a nyár, kezdődik egy új tanév. Immár hetedikesek lettünk.

Kicsit furcsa a nyári szünet után korán kelni, és iskolába menni. Megszokni mindennap a csöngetést, a negyvenöt perces órákat és a nagyszünetet, meg persze az uzsonnaszünetet is. Otthon a délutáni leckeírás vár, de azért egy kevés számítógépezés is belefér, vagy hogy éppen elmenjek a barátaimhoz. Van egy új tantárgyunk, a kémia. Eddig még csak egy óránk volt, de nekem tetszik. Szerintem a biológia, kémia és a történelem fog a legjobban érdekelni.

Lehet, hogy a hetedik valamennyivel nehezebb, mint a többi osztály, de talán érdekesebb is.

Dukai Dorina, 7. osztály, Kis Ferenc iskola, Orom

A csodaszoba

Egy barátnőmmel elmentünk a faluba görkorcsofolyázni.

Szélsebesen haladtunk előre. Egyszer megszólal a barátnőm, Hajni:

– Hé, képzeld, nekünk öt televízió van!

– Á, az semmi, nekünk hét van.

– Tényleg?

– Igen. És képzeld, lesz majd padlásszobám is! Méghozzá, a kedvenc színem, zöld lesz a fala.

– Szép lehet.

– De ez még nem minden. Mivel szeretem a csillagászatot, ezért egy szép, nagy teleszkóp is lesz az egyik ablaknál.

– Televíziód és számítógéped is lesz?

– Hát persze! Mit gondoltál? Méghozzá falra szerelhető tévé. És nem akármilyen számítógép lesz! Laptop, ha minden igaz.

– Hú, de jó lehet neked!

– Hát igen, nem panaszkodhatom.

– És mi lesz Leventével?

– Az én régi szobámnak és az ő szobájának lerombolják az elválasztó falát. Így a két szobából kapott szoba lesz az övé.

– Ezek szerint, neki sem lesz sokkal kisebb a szobája, mint a tiéd.

– Nem ám!

Ezzel odaértünk egy bolthoz. Ott vettünk egy zacskó burgonyaszírmot. Míg ettünk, én azon gondolkodtam, hogy tudta Hajni így bevenni ezt az egészet.

Hencsár Dorottya, 6. osztály, Petőfi Sándor iskola, Doroszló

Kedvenc tantárgyam

Hét éve járok iskolába. Ez idő alatt sokszor megkérdezték tőlem, van-e kedvenc tantárgyam. Most dolgozatra készülünk, és ismét fölmerül a kérdés. Erről fogok most írni a fogalmazásomban.

Kisgyerek koromban sokat labdáztam. Talán azért, mert volt sokféle labdánk. Volt maroknyi, nagyobb pöttyös, cápamintás, futball-labda, teniszlabda stb. Megszerettem a labdajátékokat, és ma azt mondom, hogy kedvenc tantárgyam a testnevelés. Már alsóban is szerettem a tornaórákat. Emlékszem, sokszor első órán eszembe jutott, hogy milyen jót fogunk tornázni. Ma is itt tartok, ha labdajátékról vagy edzésről van szó, boldog vagyok.

Hetente háromszor levonulunk a tornaterembe. Szeretem ezt a tágas termet, mert jókat tudok benne futkosni. Ez nekem barnának tűnik a világos tanterem után. Itt szinte minden tornaszer fából készült, és mindegyiken örömmel tornázok. Boldoggá tesz, amikor a tanár úr rövid bemelegítés után, körbefuttat bennünket:

– Gyerekek, balra át! Három kört fogtok futni! – kiabálja.

Kipirult arccal, lihegve fejezzük be a kört.

Azt is szeretem, ha bakot ugrunk, fejen állunk, gyakorlatokat végzünk a bordásfalon, buk fencezünk. Nekem a tornaóra egy pillanat alatt elmúlik. Hát még amikor a műfüves pályán focizunk! Elgondolkodtam már azon, hogy hideg időben, amikor az emberek télikabátban, bakancsban mennek az utcán, mi a kötelező felszerelésben rúgjuk a bőrt a szabadban. Ez azt jelenti, hogy vékony fehér blúzban, rövid nadrágban és sportcipőben. Olyan lendülettel játszunk, hogy senki sem fázik. Talán a szép zöld fű, a friss levegő s a szabadság szédít meg bennünket. Kiabálásunktól hangos a pálya:

– Pista, passzolj középre!

– Tomi, figyelj és menj a kapu felé!

– Itt vagyok, nekem rúgd! – kiabálom gyakran.

Sokat rohanunk, de nem fáradunk el. Fontosnak tartom, hogy naponta tornázzunk, eddünk és egészségesek legyünk. Ezért kedvenc tantárgyam a torna. Meg azt is tudom, hogy ép testben ép lélek.

Holló Viktor, 7. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Az eddigi legszebb nyaram

Minden szeptember az új iskolaévet hozza számunkra. Az első órákon mindig elmeséljük a tanároknak, hogy mit is csináltunk a nyáron. Az én röpké beszámolóim mindig ugyanúgy kezdődik.

– Ez volt minden idők legeszebb nyara! És így is van, mert teszek róla, hogy soha ne legyen uncsi.

A nyár nehézkesen érkezett el, pedig nagyon vártam, s már a szünet másnapján voltunk a medencén. Nagyon élveztem. Az elkövetkező egy hónapban egy csomó helyen jártam, és rengeteg dolgot csináltam. Voltam a barátoknál, barátnőknél, rokonoknál, és eljutottam a kikindai zenetáborba is. Ebben a táborban már voltam tavaly. Nagyon tetszett, hogy sok új résztvevőt ismerhettem meg, és az is, hogy új dolgokat próbálhattam ki. Jó volt újra találkozni azokkal, akiket már ismerek. Amikor odaértem, egy kicsit elbizonytalanodtam, mert Csernyéről csak én mentem, de vaccsra már feltaláltam magam a többiek között. Sokat javult a hangerősségem, és most már használni is tudom. Ezt érzem magamon, és mások is mondták.

A kikindai tábor után nemsokára szóltak a suliból, hogy sok szeretettel várnak az Összetartozunk nevű táborba. A hírnek nagyon megörültem. Ez a tábor Magyarországon egy kis faluban, Nagyszénáson került megrendezésre. Tökéletesre sikerült ez a tábor is. Még több új barátot és még több új tapasztalatot szereztem. Sok újdonságot megismertem, ami nálunk Vajdaságban ritka, például a gyümölcsleves. Bevallom nem valami nagyon ízlett. Ami még nagyon furcsa volt, az a nyelvek közti különbség, mert én csak itt vettem észre igazán, hogy tájszóval beszélnek.

Rengeteg időt töltöttem el a medencén, mivel imádom úszni. Csak azt bánom, hogy az idén nem jutottunk el a tengerre, de apu megígérte, hogy ha a tanulmányi eredményem javulni fog, és felvesznek abba suliba, amelyikbe be szeretnék jutni, akkor elvisz a tengerre.

Most, hogy elkezdődött a sulis, jó felidézni a nyári szünetben történeteket. A messi barátokkal tartjuk a kapcsolatot a Facebookon. Remélem, hogy lesz alkalmam újra találkozni velük. Már alig várom.

Hoffmann Delilla, 8. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcsérnye

Repülön Németországba

Egész évben szorgalmasan tanultam, mert a kitűnő bizonyítványért cserébe anya repülő utazást ígért Németországba.

Izgatottan vittem haza a bizonyítványt, hiszen június 20-án volt a bizonyítványosztás, nekünk pedig 20-án délután indult a gépünk Budapestre. Két órával indulás előtt ott kellett lenni, s az a két óra egy örök-kévalóságnak tűnt. Amikor végre beülhettünk anyával és a testvéremmel a járműbe, megfordult a fejemben, mi lesz, ha lezuhan, de szerencsére ez nem történt meg. Kíváncsian néztem, hogy fogunk felemelkedni a földről. Azután nézegettem az eltörpülő járműveket, majd házakat. Később a testvéremmel próbáltuk kitalálni, mire hasonlítanak alattunk azok a habfehér felhők. Voltak ott várak, állatok és tárgyak is. Egyszer csak megpillantottuk Ausztria hóval borított hegycsúcsait, mesés volt. Mire észbe kaptunk, a repülőgép már Németországban landolt. A rokonaik ott vártak a bejáratnál, és persze a következő egy hétben minden látnivalót megmutogattak nekünk. Óriási üzletekbe mentünk, villamossal, elvittek élményfürdőbe is. Egyik reggel azzal ébresztettek, hogy csomagoljunk, mert azonnal indul a vonatunk Franciaországba, Strassburgba. Ott is volt ám mit nézni! Gyönyörű régi építésű házakat láttunk, ültünk egy emeletes ördögmalmon, amit 1896-ban építettek, és az a hangulatos francia kis étterem, ahol ebédeltünk, csodálatos volt.

Azt hiszem, ezt a vakációt míg élek, nem felejtem el.

Trancsik Martin, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Petroland

Az idei nyár kivételesen forró volt. A tengerre sajnos nem jutottunk el, de azért sok strandra mentünk a családossal és a barátainkkal. Mindegyik nagyon tetszett, de a legjobb mégis a petrováci akvapark volt, melynek neve Petroland.

Mióta édesapám mondta, hogy van egy új fürdőhely a közelben, attól a naptól kezdve el akartam oda menni. Hosszú könyörgés után végre eljött a nap és eljött a pillanat, mikor elindultunk. Egy kicsit fáradt voltam, de ez nem számított, mert egy jó óra alatt odaértünk. Megvettük a belépőjegyet, és megnyíltak előttünk az akvapark kapui. A csúszdák első látásra mind féltelmesnek tunk, de kipróbáltam őket sorban egy kivételével, mert annak még a látványa is hátborzogató volt. Egyszer-kétszer még anyukámat és apukámat is sikerült rávenni, hogy csússzanak, de apa bátrabb volt. A sok csúszda közül a King tetszett a legjobban, mert már a neve is mondja, hogy királyi. A szó szoros értelmében égberöpítő érzés volt rajta végigcsúszni. Van ott egy olyan medence is, amelyikben hullámok csapkodnak akár a tengeren. Majdnem zárásig maradtunk, és szomorúan búcsúztunk a klassz akvaparktól.

Ez volt számomra az egyik legszebb élmény a nyáron.

Ali Amina, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

A focilabdám

Sok focilabdám volt már, de ilyen, mint a mostani, még soha.

Kedves számomra, mert Németországból kaptam. Tavaly nyáron néhány napot nálunk töltött egy rokonunk, és ő hozta. Ennél szebb ajándékot nem is kaphattam volna. Igazi bőrből készült. Fehér és piros színű. Kedvenc focicsapatom jele látható rajta és egy híres márkanév is. Nehezebb, mint az eddigi labdáim voltak. Végre van egy olyan labdám, mint amilyeneket az edzéseken használunk. Nagyon féltem. Amikor abbahagyom a focizást, mindig átnézem, nem sérült-e meg. Sohasem hagyom az udvar közepén, mint a régi labdáimat. Óvom a naptól is. Nem rugdalom a falnak. Az udvarban nem is szeretem használni, mert sok mindennek nekírúghatom, és könnyen kilyukadhat. Ezt nem élném túl. Előfordult már, hogy nekírúgtam a drótkerítésnek, de szerencsére nem lyukadt ki. Így győzöttem meg arról, hogy jó minőségű. Néhol egy kicsit kopott már, de nem csoda, hisz nincs olyan nap, hogy ne venném elő.

Amikor majd nem rugdalhatom tovább, nem dobom ki, meghagyom elmékbe.

Dékány Áron, 5. osztály, Petőfi Sándor iskola, Doroszló

RÜGYFAKADÁS

Ez vagyok én

Sajnos vannak rossz szokásaim, tulajdonságaim.

Ilyen az is, hogy kicsit félnék vagyok, és keveset beszélek. Nem tudok olyan könnyen barátkozni, mint a többiek, és időbe telik, mire igazán meg tudok bízni valakiben.

Lehet, hogy mások azt gondolják, hogy azért nem beszélek, mert nem érdekel a téma, vagy nem figyelek. Pedig ez nem igaz. Én ilyen vagyok, nálam ez a normális.

Ezenkívül még rossz tulajdonságom, hogy elég szelektív a memóriám és a hallásom, és lusta is vagyok. (Ezzel néha rendesen fel tudom dühíteni az osztit.) Nem szeretek tanulni, ami néha puskázáshoz vezet. (Persze nem magyarul.) Tudom, hogy ez nem a legjobb módja, de sokszor egyszerűen képtelen vagyok tanulni. Anyukám is ki tud készülni az ilyen dolgoktól, pláne, hogy a zenei stílusom sem a kedvence.

Ha nincs kedvem valamihez, akkor nincs az az Isten, aki arra a dologra rávesz.

Ezek a rossz tulajdonságaim rendesen meg tudják keseríteni az életem. Azért van néhány jó is.

Nagyon szeretek olvasni. (Itt is sajátos az ízlésem.) Néha órákon át olvasok (ami mondjuk már nem is annyira jó szokás).

Ha mindezekről a szokásokról megválnék, bizonyos tanárok lehet, hogy jobban kedvelnének, de akkor az már nem én lennék.

Dedovity Tomity Dina, 7. osztály, Október 10. iskola, Szabadka

Tréfás történet

Né csináltam meg a házi feladatot, és elhiszik, hogy tényleg nem. Most mindenki furán néz rám. Ez nem a fogalmazásom, de úgy olvasom, mintha az lenne. Előbb meghökkennek, majd duzzadozik az arcuk a nevetéstől. Ezt, amit olvasok, nem írtam le! Tegnap kaptam egy egyest, bár négyesnek tűnt, de végül hármast írt be a tanárnő. Olyan furán írta, mintha kettes lett volna. Fordított kettes! Most senki sem érti, hogy mit beszélek összevissza! Kár, hogy nem csináltam meg a feladatot.

– Akkor most mit olvas? – kérdezik magukban az osztálytársaim.

– Ez egy nagy semmi! – mondom vigyorogva, és látszik, hogy a többiek rájöttek: ez egy lap, amire tegnap írtam!

Berec Márk, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Óra

Tik-tak...

Szól az óra.

Gyerünk, gyerünk,

Takarodóra!

Ring, ring...

Mondja reggel.

Mérgesek vagyunk rá,

S nem bírjuk már idegekkel!

Šelemba Aleksandra, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

A nyári szünetem

Már nagyon vártam a nyári szünetet. Jól elfáradtam az év végi hajrában.

A nyár elég forró volt, ezért délutánonként strandolni mentünk a testvéremmel. Ott jókat úszkáltunk és ugráltunk meg jókat csocsóztunk. Tavaly mind a ketten megtanultunk úszni az úszóiskolában. Pár alkalommal biciklizni mentünk a barátaimmal, néha a focipályán megálltunk játszani. A mamáimat is meglátogattam, egyszer ott is aludtam. Estefelé az utcán gyülekeztünk, kártyáztunk addig, ameddig be nem sötétedett, utána bújócskáltunk. Az idős szomszédokat ezzel idegesítettük, gondolom ők nagyon örülnek az iskolakezdesnek. Gyorsan megérkezett a szeptember.

Ötödikes lettem.

Molnár Konstantin, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

RÜGYFAKADÁS

„...a zongoránál megnyugszik a lelkem” (Beszélgetés Bertók Izabellával, a kis zongoristával)

Az óbecsei Petőfi Sándor Általános Iskola tanulója vagyunk. Iskolánk diákújságját, a Figyelőt szerkesztjük, lapunkba írunk híreket, tudósításokat, vicceket, fejtörőket...

Mivel azt hallottuk, hogy iskolatársunk, Bertók Izabella ötödikes diáklány ismét éremmel a nyakában, oklevéllel a kezében tért haza külföldi versenyéről, azonnal tollat, diktafont ragadtunk, s megbeszéljük Bellával, mikor fogad bennünket, hogy elbeszéljessünk a sikereiről, a zenéről.

Mosolyogva várt bennünket a magyarteremben. A szemében olyan tűz lobog, amely igazi versenyzők szemében szokott csak feltűnni. Nagy energiával kezd Iza a mesélésbe:

– Bertók Izabella vagyok, ötödikes lány. Sok minden érdekel, de legfőképp a zene, azon belül a zongora. Két évig hegedültem, aztán kezdtem zongorázni. A zeneiskolában harmadikos vagyok. Zongoratanárnóm Lovas Djianta. Művészi pályámat a szüleim, édesanyám, Eleonóra és édesapám, Zoltán egyengetik. Sokat köszönhetek nekik, sok szép helyre, versenyre jutottam el a segítségükkel.

– Merre jártál versenyeken?

– A hazai versenyek közül voltam Šabacban, Nagybecskerekben, Nišben. Külföldön Magyarországon több alkalommal és Franciaországban, Párizsban; Olaszországban, Grádóban.

– Milyen eredményeket értél el a felsorolt versenyeken?

– Párizsban második lettem. Grádóban szintén a második helyezés jutott nekem. Lazarevacban, a Czerni Festen első lettem...

– Melyik eredményedre vagy a legbüszkébb?

– A párizsira.

– Meséld nekünk erről a versenyről!

– A fellépés előtti napon gyakorolhattunk. Mondanom sem kell, izgatottan készültem a másnapra, a megmérettetésre. Aztán a verseny napján még nagyobb izgalommal vártam, hogy kimondják a nevemet, hogy a zongorához hívnak. Láttam, hogy még a műsorvezetők is nagy koncentrációval készülnek a fellépésükre. Pedig nem is versenyeztek. Ettől még nagyobb szorítást éreztem a szívemben.

Aztán hallottam a nevem. Elindultam a zongora felé. A zongorához vezető útra vagy arra, hogy hányan tartózkodtak a teremben, csöppet sem emlékszem. Leültem a zongorához. Hallottam a teremben megülő csendet. Leütöttem az első billentyűt... s csoda történt. Minden izgalom elrepült belőlem. Kiröpült az éterbe a zongorahangokkal együtt. A zongorajáték közben teljesen a darabnak éltem. Megnyugodtam, mert nekem a zongoránál megnyugszik a lelkem.

– Mindig így érzel zongorázás közben?

– Igen. Mindig.

– Meg tudnád fogalmazni, mit jelent számodra a zene?

– Vidám természetű embernek tartom magam. A vidám számokat szeretem játszani. Tehát, ha szomorú vagyok is, a zene felvidít. A zene nekem vidámságot jelent.

– Ki a kedvenc zeneszerződ? Kinek a darabjait szereted játszani?

– Nincs kimondott kedvenc szerzőm. Bár mondjuk Chopin darabjait kedvelem. Először játszottam az idén tőle zeneművet, mégis e rövid találkozás is nagyon hatott rám.

– A zene mellett milyen eredményeket értél még el ebben az évben?

– Magyar nyelvből voltam szavalóversenyen, ahol második lettem. Aztán anyanyelvi versenyen voltam, ahol az iskolai fordulóban első lettem, a községi versenyen második, a körzetin harmadik. A köztársasági versenyen sajnos nem jutottam helyezéshöz. Majd jövőre!

– Ha már a jövőről beszélsz, milyen terveket dédelgelsz magadban?

– Nyáron, júliusban Magyarországra megyek, a Fesztiválra. Legjobban azonban Párizsba szeretnék még egyszer eljutni.

A Figyelő kisriporterei

Interjú a Figyelőből, az óbecsei Petőfi Sándor iskola diáklapjából

Kedves Pajtások!

Az óbecsei Petőfi Sándor iskola diáklapja, a Figyelő legutóbbi (májusi) szép, színes képekkel illusztrált száma a nyolcadikosoktól búcsúzott. Az elballagó diákok egyike Bertók Izabella. Ő nemcsak a saját írásával szerepel a lapban, hanem interjúalanyként is. Ennek az interjúnak pedig az az érdekessége, hogy az ötödikes **Bertók Izabellát** szólaltatják meg benne a Figyelő kisriporterei. Ha érdekel benneteket, mivel érdemelte ki Izabella ezt a megtiszteltetést, olvassátok el a „...zongoránál megnyugszik a lelkem” című interjút a mai Rügyfakadásban.

A többi írás már a közelmúltról (vakáció) és a jelenről szól (újra az iskolában). A szeptemberben érkezett fogalmazások legtöbbje a nyári élményeket örökíti meg. Közülük azokat az írásokat, amelyekben szinte kívülállóként soroljátok fel az eseményeket (tehát inkább hírértékűek van), és legfeljebb véleményt fűztök hozzá, a Mizujs rovatnak ajánlottam fel. A Rügyfakadásba pedig azok közül a munkák közül válogattam és válogatok a jövőben is, amelyeknek az **élményszerűség a jellemzője**, formájukat tekintve pedig **szemléletes, élénk, hangulatos** írások. Ilyen a **Repülőn Németországba** című fogalmazásban a repülőút leírása, s azon belül is legmegkapóbb a felhős kép.

Persze nem adatik meg mindenkinek a külföldre utazás lehetősége, pláne repülőn nem, s hogy szűkebb környezetünkben is lehet szép élménye valakinek, azt **Hoffmann Delilla** bizonyítja, akinek minden eddigi nyara a legszebb nyár volt, mert úgy akarta, mert minden apróságnak tud örülni. Ezt tanulhatjuk meg tőle **Az eddigi legszebb nyaram** című fogalmazását olvasva.

Akiket netán kissé lehangolt a tanévkezdés, azoknak a figyelmébe ajánlom a **Tréfás történetet** és **A csodaszoba** című fogalmazást, valamint az **Óra** című verset.

Az elmúlt héten a következő munkatársaim örvendeztetek meg küldeményeikkel:

Csantavér: Ali Amina, Gábor Tímea, Horvát Réka, Kecsenovics Kitti, Pásztor Adrián, Francsik Martin, Zsemai Petra (2 írás);

Magyarcsernye: Apró Flórián, Bába Emília, Biacsi Nikolett, Bokor Bernadett, Csala Norbert, Deák Roland, Fazekas Anasztázia, Golić Jagoda, Hoffmann Delilla, Kiss Annamária, Kiss József, Kiss Zsanett, Majoros Norbert, Márton Róbert, Megyeri Milica, Nagy Nándor, Oláh Anita, Orosz Nikolett, Palatinus Tímea, Rajkovics Miklós, Szabó Judit, Vajda Lívía, Vladuc Ágota;

Óbecse, Petőfi Sándor iskola: Lengyel Anna, Lugozsán Joshua és Tóbiás Vivien;

Orom: Bence Klaudia, Dukai Dorina és Molnár Viktor.

Remélem, a jövő héten is hosszú névsor kerül erre a helyre.

Tomán Mária

Matt Damon

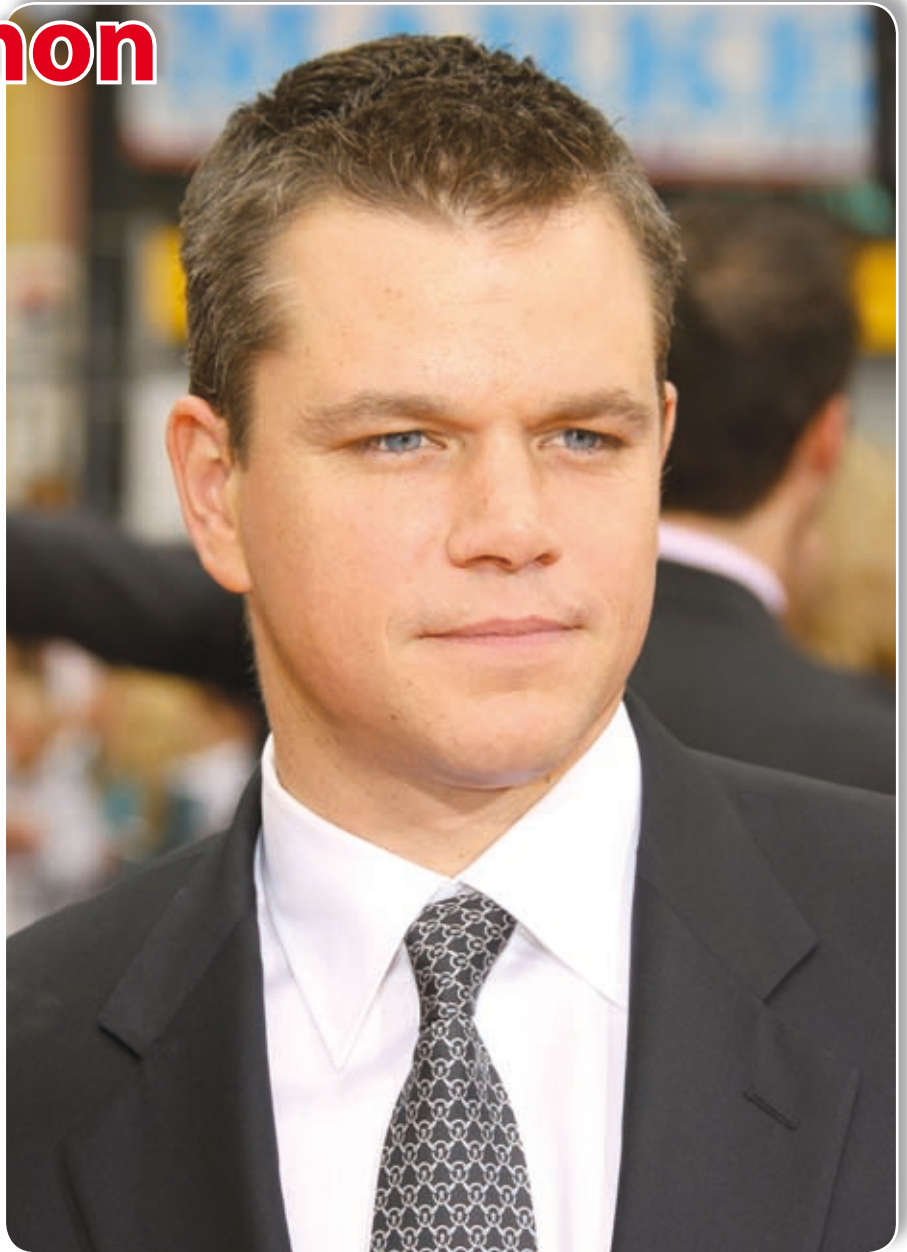
Matt Damon színész- és alkotótársával, Ben Affleckel együtt 1997-ben szó szerint berobbant a filmvilágba a Good Will Hunting című filmmel, amelynek nemcsak szereplői voltak, a forgatókönyvét is ők írták. Mindkettőjük sikere azóta is töretlen, de összpontosítsunk ezúttal Matt Damonra, akit legutóbb a tavaly megjelent Az igazi kaland (vagyis a Vettünk egy állatkertet) című filmben láthattunk. Képzelt interjúnkban őt faggatjuk az élet írta kalandokról.

– Milyen volt a gyerekkorod?

– A massachusettsi Cambridge-ben születtem. Apám tőzsde- és ingatlanügynök, valamint adóügyi dolgozó volt, anyám kisgyermekoktató szakember, a tesóm, Kyle pedig képzett szobrászművész. A mi családjunkban tehát fontos szerepet játszott a tudatos karrierépítés. A kedvencem a nagypapám volt, aki mindig elmesélte, hogy ő kisgyerekként érkezett Amerikába a gazdasági válság idején, cipőket árult, hogy legyen neki betevőre, a legnagyobb sikerélménye pedig az volt, amikor három és fél centes béremelésre tett szert. Ezerszer hallottam ezt a történetet, de mindig nagyon kedves volt számomra. Ehhez képest engem a színészet érdekelt, ráadásul Ben Affleck volt a szomszédom, akivel hasonló álmokat dédelgettünk. Teljes gőzzel a színészet felé irányultam, és emiatt még az egyetemi tanulmányaimat is elhanyagoltam. Erre nem vagyok büszke, a szüleim sem voltak, de nem tudtam figyelmen kívül hagyni a belső hangot, amely a reflektor felé irányított.

– Gyorsan jött a siker?

– Lehet, hogy kívülről úgy tűnik: két srác megírta a Good Will Huntingot, és azonnal aranyeső zúdult rájuk, de nem így kezdődött minden. A Good Will Hunting előtt egy csomó színdarabban, tévéfilmben és játékfilmben játszottam. Az első filmem a Mystic Pizza volt, Julia Roberts főszereplésével, amelyben egy sor szövegem volt. Mindez jó tíz évvel a Good Will Hunting előtt. Híres színészekkel játszhattam együtt, de én észrevétlen maradtam. Amikor lehetőséget kaptam, hogy szerepeljek a Geronimo: Az amerikai legendában, mindennél fontosabb lett számomra ez a film. Ahogyan már említettem, a tanulmányaimnál is. A film sajnos nem hozta meg a várt sikert. Eléggé figyelmen kívül maradt, ahogyan én is.

– Nagyon vágytál a sikerre?

– Igen, és nagyon türelmetlen is voltam. Mindez pedig találkozott az elszántsággal és forrófejűséggel is. A bátrak igazságában játszottam, csupán két nap forgatás volt, de emiatt száz nap alatt tizenkilét adtam le, teljesen önmagamtól a szerep kedvéért. Az elkötelezettségemet bizonyítottam ugyan, de nagy butaságot tettem, mert olyan durva diétát találtam ki magamnak, hogy utána kórházba kerültem, és évekig szedhettem a gyógyszereket. Ezek után Ben barátommal kiötlöttük a matekszeniről szóló thrillert, amelyből lett a Good Will Hunting, az Oscar-díj és a busás bevétel is.

– Mit tartasz fontosnak a karrierépítésben?

– Mindenekelőtt, hogy változatos szerepeim legyenek, a drámák és akciók után legutóbb például egy vígjátékban játszottam, Az igazi kalandban. Fontos továbbá megőrizni az önironiát is. Ben barátomra és rám nem lehet panasz e téren, a Jay és Némabob visszavágban szépen kiparodizáltuk saját magunkat és a filmünket is.

– A családi életedről mit mondanál?

– Híres színésznőkkel is volt kapcsolatom, de végül leragadtam a szép bárpultos lánynál. Ez az én formám. Senki sem vett komolyan bennünket, amíg feleségül nem vettem. Azóta született két lányunk, de neki volt már egy lánya a korábbi házasságából is, így most három lánnyal együtt nem üres a ház. Igazi lányos apuka lettem.

L. M.

Késő este volt, mikor K. megérkezett. A falu vastag hó alatt pihent. A várhegyet nem lehetett látni, köd és sötétség vette körül, a nagy kastélyt a leghalványabb fény sem jelezte. K. sokáig állt a fahídon, mely az országútról a faluba vezetett, és fölneézett a semmibe.

Aztán elindult szállást keresni; a kocsmában még ébren voltak, kiadó szoba nem volt, de a kocsmáros annyira meglepte és megzavarta a kései vendég, hogy váltig azt ajánlotta neki, aludjék egy szalmaszákon az ivóban. K. ebbe bele is egyezett. Néhány paraszt még ott gubbasztott a sőre mellett, ő azonban senkivel sem akart szoba elegyedni, maga hozta le a padlásról a szalmaszákokat és lefeküdt a kályha mellé. Meleg volt, a parasztok hallgattak, fáradt szemével egy ideig még fürkészte őket, aztán elaludt.

De hamarosan fölébresztették. Városi ruhás, színészes arcú, szűk szemű, erős szemöldökű fiatalember állt mellette meg a vendéglős. Ott voltak még a parasztok is, egyik-másik megfordította a székét, hogy jobban lásson és halljon. A fiatalember udvariasan bocsánatot kért K.-tól, amiért fölébresztette, bemutatkozásul közölte, hogy ő a várnagy fia, és azt mondta:

– Ez a falu a kastélyé, aki itt lakik vagy éjszakázik, mintegy a kastélyban lakik vagy éjszakázik. Ehhez pedig grófi engedély kell. Önnek azonban nincs engedélye, legalábbis nem mutatta meg.

K. fölkönyökölt, megigazította a haját, fölneézett az emberekre, és azt kérdezte:

– Milyen faluba tévedhettem? Hát van itt valami kastély?

– Van hát – felelte a fiatalember kimérten, és K. közben látta, hogy itt is, ott is a fejüket csóválják. – Westwest gróf úr kastélya.

– És engedély kell hozzá, hogy az ember itt éjszakázzék? – kérdezte K., mintha meg akarna győződni róla, nem csak álmodta-e, amit az imént hallott.

– Engedély kell hozzá – hangzott a válasz, s mintha gúnyos megszégyenítés lett volna K.-ra nézve, amikor a fiatalember széttárt karral a kocsmáros és a vendégek felé fordult:

– Vagy talán nem kell hozzá engedély?

– Hát akkor elmegyek az engedélyért – mondta ásítva K., és lelökte magáról a takarót, mintha föl akarna kelni.

– De kihez? – kérdezte a fiatalember.

– A gróf úrhoz – felelte K. – Ki máshoz mehetnék?

– Most, éjfélkor, a gróf úrhoz, az engedélyért? – kiáltott föl a fiatalember, és hátrált egy lépést.

– Talán nem lehet? – kérdezte K. egykedvűen. – Akkor miért zavart föl?

A fiatalembert egyszeriben elöntötte az indulat.

– Csavargó tempók! – kiabálta. – Tessék tisztelettel lenni a grófi hatóság iránt! Azért

Franz Kafka

A kastély

(Részlet)

zavartam föl, hogy tudomására hozzam: azonnal hagyja el a grófi birtokot.

– Elég a komédiából – mondta K. meglepően halkán, visszafeküdt, és magára húzta a takarót. – Túlságosan elkapatta magát, fiatalember, és holnap még majd visszatérek a viselkedésére. A kocsmáros meg az urak tanúim lesznek, ha egyáltalán szükségem lesz tanúra. Egyébként vegye tudomásul, én vagyok az a földmérő, akit a gróf hívatott ide. Segédeim a műszerekkel holnap kocsin jönnek utánam. Én inkább gyalog jöttem a hóban, de sajnos, néhányszor letévedtem az útról, azért érkeztem ilyen későn. Hogy ebben az időben már nem jelentkezhetek a kastélyban, azt magamtól is tudtam, fölösleges volt kitanítania. Ezért értem be ezzel a szállással itt, ahol, enyhén szólva, udvariatlanul megzavarta a nyugtom. Ezzel be is fejeztem felvilágosításaimat. Jó éjszakát, uraim.

Azzal K. befordult a kályha felé.

– Földmérő? – hallotta még háta mögött a habozó kérdést, aztán teljes csend lett. A fiatalember azonban rövidesen összeszedte magát, s elég halkán ahhoz, hogy úgy tessék, mintha tekintettel lenne K. álmára, de azért elég hangosan ahhoz is, hogy minden szavát kivehesse, így szólt a fogadóshoz:

– Megkérdezem telefonon.

Hogyan, hát ebben a falusi kocsmában telefonon is van? Kitűnően föl vannak szerelve. K.

hirtelenében meglepődött, alapjában véve természetesen számított rá. A telefon majdnem a feje fölött függött, csak az álmoságtól nem vette észre. Ha a fiatalember telefonálni akart, legjobb szándékai ellenére is meg kellett zavarnia K. álmát, s most már csak az volt a kérdés, hagyja-e őt K. telefonálni; elhatározta, hogy hagyja. Akkor viszont annak sem volt semmi értelme, hogy továbbra is úgy tegyen, mintha aludnék, így hát újra hanyatt fordult. Látta, amint a parasztok riadtan összedugják a fejüket, és sugdolóznak; nem mindennapi dolog, hogy egy földmérő érkezik a faluba. Kinyílt a konyhaajtó, egész keretét betöltve megjelent a kocsmárosné hatalmas alakja; férje lábujjhegyen odament hozzá, hogy tudósítsa a történekről. S elkezdődött a telefonálás. A várnagy aludt, de egy alvárnagy, egy a sok közül, bizonyos Fritz úr ott volt. A fiatalember, aki Schwarzer néven jelentkezett, beszámolt róla, hogyan akadt rá K.-ra, egy jó harmincas, meglehetősen pocakos férfira, nyugodt álomban egy szalmaszákon, kis hátizsákkal a feje alatt, s egy husánggal a keze ügyében. Természetesen gyanúsnak találta, és mert a fogadós nyilvánvalóan elmulasztotta kötelességét, neki, Schwarzernek lett a kötelessége, hogy alaposan kivizsgálja a dolgot. Mint végül is kiderült, K. igen a szívére vette, hogy fölébresztették, és kötelességszerűen megfenyegették, hogy ki-

utasítják a grófság területéről, s lehet, hogy igaza is van, mert azt állítja, földmérő, és a gróf úr rendelte ide. Természetesen legalább-bis forma szerint való kötelesség ellenőrizni állítását, Schwarzer ezért arra kéri Fritz urat, legyen szíves, tudakolja meg a központi irodán, valóban várnak-e ilyesféle földmérőt, s azonnal telefonálja meg a választ.

Újra csönd lett, Fritz utánanézett odafönt a dolognak, itt meg várták a választ. K. feküdt, ahogy addig, még csak meg se fordult, maga elé nézett, egyáltalán nem látszott kíváncsi-nak. Schwarzer elbeszéléséből, a gonosz-ság-nak és az óvatosságnak ebből a keverékéből sejthette, hogy a kastélyban még az ilyen Schwarzer-féle alantasabb rangú embereknek is van bizonyos diplomatikus képzettségük. Lustálkodni sem lustálkodhatnak: a központi

irodán éjjeli szolgálatot tartanak. És szemlá-tomást gyorsan dolgoznak, mert Fritz máris jelentkezett. A válasz igen kurta lehetett: Schwarzer dühöngve azonnal lecsapta a kagylót.

– Nem megmondtam? – ordította. – Nyoma sincs semmiféle földmérőnek, közönséges, hazug csavargó, ha ugyan nem rosszabb.

K. egy pillanatig attól tartott, Schwarzer, a parasztok, a vendéglős, a vendéglősné, mind azon nyomban rárohannak. Hogy legalább az első támadás elől kitérjen, egészen a takaró alá bújt. Ekkor ismét megszólalt a telefon, K.-nak úgy tetszett, különösen erősen. Lassan újra kidugta a fejét. Bár valószínűtlen volt, hogy a hívás megint K.-ra vonatkozzék, mindnyájan megtorpantak, és Schwarzer visszament a készülékhez. Végighallgatott valami hosszabb tájékoztatást, majd halkán így szólt:

– Szóval tévedés? Nagyon kellemetlenül érint. Maga a hivatalfőnök telefonált? Különös, különös. Hogy magyarázzam meg a földmérő úrnak?

K. fölfigyelt. Szóval a kastély kinevezte föld-mérőnek. Ez egyfelől kedvezőtlen volt rá néz-ve, mert arra vallott, hogy a kastélyban min-dent tudnak róla, fölmérték az erőviszonyokat, és mosolyogva fölverték a harcot. Másfelől vi-szont kedvező is volt, mert azt következtette belőle, hogy alábecsülték, és több szabadsá-ga lesz, mint amennyit eleve remélhetett. Ha pedig azt hiszik, hogy földmérőségének ezzel a szellemi szempontból kétségkívül túlzott elismerésével tartósan megfélemlíthetik: nos, akkor tévednek, éppen csak beleborzongott egy kicsit, ennyi volt az egész.

Alphonse de Lamartine

ŐSZ

Köszöntlek őszi lomb! Köszöntelek, ti csendes tisztások nyűtt gyepén sárguló levelek!
Elmúlástok szelíd gyászával bús szívemhez,
utolsó szép napok! olyan jól illetek.
Merengő vándorod: vezess, magányos ösvény;
hadd nézzem a vidék hanyatló bíborát,
míg fönn a nap fakón borong, s a halk, ködös fény
az erdő sűrűjén sápadtan csillog át.
Mert ilyenkor, midőn rá már a tél vet árnyat,
természet, arcodat jobban szeretem én.
Hanyatló mosolyod mintha egy hű barátnak
elhaló ajkain derengene felém.
Itt hagyom én is, itt az élet égővét már,
siratva elvetélt reményeim korát;
vissza-visszatekint, a tűnő múlt felé száll,
úgy nézi bús szemem sosem-bírt vagyonát.
Föld, völgyek, napsugár: természet! könnyes arccal
válok meg tőletek sírgödöröm küszöbén!
A haldoklónak oly bűvösen int a hajnal!
oly dús a levegő! oly tündöklő a fény!
Hadd ürítsem ki most fenéig azt a kelyhet,
amelyben epe forrt nektárral vegyesen:
életem italát kínálta ez a serleg,
s alján maradt talán egy csöpp méz is nekem.
Talán lobbanna még sugár, amely hitetlen
jövőmben a reményt életre gyújtaná;
s dobog talán egy szív, amely a tömkelegben
megértené a szívem, s visszhangot adna rá.
Hervadó illatát átadja mind a szélnek,
úgy búcsúzik el a virág, ha szirma hull.
Meghalok én is, és úgy rebben el a lélek
ajkamról, mint a dal, ha megpattan a húr.

Rónay György fordítása

Kedves Olvasó Tanulók!

A történet elején megérkezik a kastély mellett fekvő faluba K., akit a kastély földmérőként kíván alkalmazni. K. azonban meglepetten tapasztalja, hogy hiába hívták ide, komoly akadályok tornyosulnak előtte abban, hogy munkáját megkezdhesse. Belefog értelmetlen küzdelmébe azért, hogy feljuthasson a kastélyba, de minél többet próbálkozik, helyzete annál reménytelenebbé válik, és soha nem sikerül elérnie a célját.

K. küzdelme egy kisember küzdelme a hatalom és a bürokrácia hálójában. A faluban élő emberek már elfogadták a fennálló rendet: a kastély emberei megközelíthetetlenek és mindenhatóak, a falut csak akkor keresik fel, ha szórakozásra vágnak, vagy ha nőtársaságra van szükségük. Személyesen érintkezni velük lehetetlen. K. megpróbál a falu lakói közé beilleszkedni, de ez nem sikerülhet neki teljesen, hiszen soha nem tesz le arról, hogy eljusson oda, ahova nem juthat el.

A fenti sorok **Fanz Kafka** (1883–1924) osztrák író, **A kastély** (1926) című regényének olvasókönyvi elemzéséből származnak. A kastély az író – *A per* (1925) mellett – második legismertebb, a démoni hatalmat megjelenítő regénye. Csak az író halála után látott napvilágot barátjának, Max Brodetnek köszönhetően, aki nem tett eleget Kafka kérésének, s nem semmisítette meg kéziratait.

Az a kastély viszont, amelyről e héten képet hoztam nektek, koránt sem démoniságáról ismert: különben is, francia földön áll, Cormatinban, amely ország lakói inkább a könnyen vett élet magatartásáról ismertek. A cormatini kastély története a 11. századra nyúlik vissza: a vidék urainak, a du Blé és a Huxelles márkiknak a hagyatéka. Az 19. század első felében gyakran megfordult itt, akkori tulajdonosaik vendéglátásának köszönhetően Burgundia másik ismert fia, **Alphonse de Lamartine** (1790–1869), az egyik legismertebb francia romantikus költő és forradalmár, akinek **Ősz** című versét is itt olvashatjátok. Érdekes, hogy mind a Lamartine-verset, mind a sokkal későbbi Kafka-regényt Rónay György ültette át magyar nyelvre.

Várom a ti irodalmi ajánlataitokat is: akár egy új könyvből választotok verset (Van egy új könyvem), akár egy szép képhez találtok (Irodalmi kalandtúra) valamilyen szöveget!

Bence Erika

Nem minden számítógép

Ezúttal azokat a filmtrükköket gyűjtöttük össze, amelyek nem számítógéppel készültek.

A sötét lovag – a nagy üldözős jelenet

Az üldözés során nemcsak a Batmobil törik össze, hanem számos egyéb jármű is. A filmnek több jelenetét is mintha számítógéppel készítették volna, de Christopher Nolan a rendező, nem szívesen bíbelődik a számítógépes technikával. Ami igazából látható, az egy kicsinyített Batmobil- és szemetes kocsi-modell, amint Chicago egyik nagy útján összeüzzák egymást. A filmben Joker kamionja is felborul, az pedig még csak nem is modell, hanem igazi tizenhét kerekű, amelynek kiemelik a hátulját. A trükköt csak értékesebbé teszi, hogy mindezt a város közepén csinálták meg, nem makettvárosban vagy szabadtéren. Fogták a kamiont és felborították Chicago közepén.

Függetlenség napja – a tűzfal

A film egyik leglátványosabb jelenete, amikor New Yorkot lassan elpusztítja egy óriási tűzgolyó. A reklámkampány is a filmet ezzel a képpel adta el, amelyen igazi tüzet látni. Sőt, az effektések viszonylag egyszerűen rakták össze ezt a látványelemet: csináltak egy makettvárost, alátették a pirotechnikához szükséges eszközöket, a kamerát pedig a tetejére. A robbanást lassítva láthatjuk, a filmben végeredményként pedig ijesztő, kúszó, megállíthatatlan tűzfal jelenik meg.

A Gyűrűk Ura: A Gyűrű Szövetsége – kicsi hobbit, nagy Gandalf

Észrevehetetlen effektusról van szó, sokan nem is gondolkodnak el azon, hogy a hobbitok szereplői miként válnak alig egy méter magasra. Nem számítógéppel. A hobbitok szereplőit messze tették a kamerától, Gandalfot pedig közel, és olyan szögben filmezték őket, mintha egymás mellett lennének. Ez így egyszerűnek tűnik, csakhogy közben a díszletet is igazítani kellett, hogy ne látszódjon, hogy a színészek nagy távolságra állnak egymástól. Jó példa,

amikor Gandalf és Frodó látszólag egymás mellett ülnek egy kocsin. Csakhogy a járgányt úgy építették meg, hogy ez a kamera pozíciójából nem látszik: Frodó hátrébb ül, mint Gandalf, Ian McKellen teste pedig eltakarja a lyukat kettejük között. Ez csak akkor működhet így, ha a kamera mozdulatlan. Mozgó kamerára is van megoldás. Abban a jelenetben, amikor látszólag egy asztalnál ülnek, igazából két külön asztal van: egy ember és egy hobbit méretű.

Terminátor 2 – Az ítélet napja

A Terminátor 2-ben vannak számítógépes trükkök, de nem mind az. Az például nem, amikor Sarah (Linda Hamilton) és John Connor kinyitja a Terminátor fejét, hogy újraindítsák a processzorát. Egyszerre látjuk az előtérben a Terminátor fejét hátulról, és az arcát. Ahogy leveszik a feje tetejét, a kamera körbe fordul, és megállapodik a nyitott fejrésznél. A legérdekesebb, amikor tükörben látjuk, hogy felnyitják Arnold Schwarzenegger fejét, és turkálnak benne. Ez sem számítógépes trükk, csakhogy a tükör nem tükör, hanem ablak. A másik oldalon is van egy John, Sarah Connor, meg Terminátor. Pontosan egyszerre mozognak, ezért tűnik úgy, mintha tükörképek lennének. Az ablakon túl viszont látni egy másik Linda Hamiltont is. Ez hogyan lehetséges? Köszönhető a jó körülményeknek, Linda Hamiltonnak ugyanis van egy együttműködő ikertestvére, Leslie is.

Francis Ford Coppola: Drakula

Amikor készült, nagyban kezdtek hódítani a számítógépes megoldások. A stúdió ezért kirúgta az összes hagyományos vizuális effektért felelős művészt. Erre válaszképp a rendező kirúgta az összes újonnan szerződötetett számítógépes képalkotót, és felvette huszonkilenc éves fiát, Romant. Ennek eredményeképp a mozi összes trükkje kamerával készült el. Minden, amit látunk, úgy is lett leforgatva. Például amikor a vonat ablakából kinézve látjuk Gary Oldmant, amint befelé bámul, azt úgy valósították meg, hogy egy tájmakettet építettek, amibe belevetítették a szemeit, és ezt az egészet visszasugározták a vonaton ülő Keanu Reevesre. Egy másik jelenetben egyszerre látunk egy fűzetet és az elhaladó vonatot: építettek egy vonatmodellt és egy óriási könyvet, majd ezeket egyszerre lefilmezték.

Egy makulátlan elme örök ragyogása – furcsa álmátmenetek

Jim Carrey karaktere, Joel vitatkozik a barátnőjével, mire ő dühösen kiharzik a fürdőszobába, viszont felbukkan a konyhában, majd pedig a bejárati ajtó előtt más kinézéssel. Mindezt vágás nélkül követhetjük végig. A rendező a színházi megoldásokat választotta: csapóajtók, dublőrök és gyorsan átöltöző színészek.

Apollo-13 – súlytalanság

A színész repülése a legrégebbi hollywoodi trükkök közé tartozik. Első lépés: lógasd a színészt kábelekkal. Második lépés: tüntesd el a kész felvételtől a kábeleket, amit ma már ugyebár digitális úton is lehet. Itt viszont az történt, hogy a NASA emberei felajánlották a szimulátorukat, amiben megszüntethető a gravitáció. Ily módon a dolog egyszerűbb volt, mint trükközni.

Összeállította: L. M.

Főhajtás az indiai zene előtt

Az eladott lemezek számát tekintve Kenny G a világ huszonöt legsikeresebb művésze közé tartozik, hiszen több mint hetvenöt millió példányt adott el albumaiból. A Grammy-díjas művész legújabb CD-jén egy figyelemre méltó indiai tehetséggel, Rahul Sharmával dolgozott együtt. Az album a közelmúltban jelent meg, és a Namaste címet kapta. Rahul Sharma neve még sokak számára ismeretlen, holott India egyik legnevesebb santoor-játékosáról van szó. Hazájában nagy ismertségre tett szert, magas fokú hangszeres tudásának köszönhetően. Mestere a hangszerének, amely megszólaltatása valóságos bravúrt igényel. (A santoor perzsa eredetű, hetvenkét húros hangszer, amely a kashmiri népzene alapját képezi.) A két művész együttműködése először egy éve került szóba, amikor Kenny G Mumbai-ban adott koncertet:

– Mielőtt Indiába utaztam, meghallgattam több tradicionális indiai zenei albumot, köztük volt Rahul CD-je is, amely mélyen megérintett. A legnagyobb meglepetésemre, a koncert előtt összehallgattam vele a backstage-ben. Beszédbe elegyedtünk és megbeszéltük, hogy csinálunk valamit közösen. Nos, így kezdődött a munkakapcsolatunk – mesélte Kenny G.

A két zenész érdekes kombinációt alkot. A populáris, szaxofonos zenét meditatív hangzásvilágú, tradicionális indiai ritmusokkal rakták össze. Az album címe a Namaste, egy elterjedt köszönési forma Indiában. Jelentése több, mint üdvözlés: a főhajtást, a tiszteletet szimbolizálja az emberben lévő isteni lélek előtt.

SZTÁRVILÁG

Mindene a botránykeltés

Úgy tűnik, hogy Lindsay Lohannek lételeme a botránykeltés. A nyár folyamán még úgy tűnt, hogy végre benő a feje lágya, és végre a karrierjére koncentrál, ehelyett azonban újabb kellemetlen ügyekbe keveredett. Alig sikerült tisztáznia magát egy lopásos incidenssel kapcsolatban, máris egy másik nagy szégyenteljes zúrt okozott, amiből nem lesz könnyű kikeverednie. Hatalmas tartozásai miatt ugyanis kitiltották a sztárok egyik kedvenc szórakozóhelyéről. Lindsay szerint félreértés az egész, mivel azt hitte, hogy legutóbbi filmje, a Liz&Dick készítői állják a számláit, és ezért távozott fizetés nélkül. Ha ez így is van, kérdés, hogy hisznek-e neki egyáltalán, nemrég ugyanis egy szoláriumszalonn perelte a sztárt, egy szintén tetemes összegű tartozás miatt.

1. Taylor Swift: We Are Never Ever Getting Back Together

2. Maroon 5: One More Night

3. Fun.: Some Nights

4. Psy: Gangnam Style

5. Owl City & Carly Rae Jepsen: Good Time

6. Flo Rida: Whistle

7. Alex Clare: Too Close

8. Carly Rae Jepsen: Call Me Maybe

9. Justin Bieber featuring Big Sean: As Long As You Love Me

10. Phillip Phillips: Home

Top 10

Aggódnak érte

Alexander Skarsgård talán túlzottan is elhivatottnak tűnik legújabb filmjével kapcsolatban. Új filmjének a forgatásán ugyanis olyan képek készültek róla, amelyeken alig lehet ráismerni. A szóban forgó alkotás egy posztapokaliptikus thriller, amely a Hidden címet viseli, és várhatóan jövőre jelenik meg. A film középpontjában egy család áll, amely tagjai egy menedékházban bujkálnak, minden bizonnyal étlen-szomjan, hiszen Alexander a filmbéli apaszerep miatt bevállalta, hogy csontsoványra fogyjon. A rajongók máris hangot adtak a képek kapcsán, és habár díjazták a színész elhivatottságát, mégis aggódnak érte, mivel az egészségével játszik.

Az informatika múltja, jelene, jövője

Mottó:

„Ma a szuperszámítógépek forradalmát éljük.”

A múlt

Neumann a tudományok széles területével foglalkozott, pl. kvantummechanikával, numerikus analízissel, meteorológiával, részt vett a Manhattan-tervben, de úgy ismeri őt a világ, mint a modern számítógépek atyját. Nevéhez köthető az ún. Neumann-elvek megalkotása, mely a modern számítógépek működési elve ma is:

1. A számítógép legyen teljesen elektronikus, külön vezérlő és végrehajtóegységgel rendelkezzen.
2. Kettes számrendszert használjon.
3. Az adatok és a programok ugyanabban a belső tárban, a memóriában legyenek.
4. A számítógép legyen univerzális Turing-gép.

A mai kor embere érti és ismeri a fenti elveket, hiszen tanítják a legtöbb középiskolában. A lényege, hogy kettes számrendszer, meg CPU, meg memória, tárolt program. De mi az az univerzális Turing-gép? Alan Turing angol matematikus volt, aki kidolgozta a Turing-gép működési elvének matematikai modelljét. Olyan elektromechanikus szerkezet, mely az egyes matematikai alapműveletek elvégzésére képes. Az univerzális Turing-gép pedig olyan szerkezet, mely az összes alapműveletet egy szerkezeten belül képes elvégezni. Leegyszerűsítve egy számológép, de ne felejtjük el, hogy 1936-ot írunk! Az univerzális gépet Turing nem tudta életében megalkotni, de az elvet felhasználva Neumann segítkezett az elsőnek tekintett igazi számítógép, az EDVAC megalkotásában. (Vitatott, hogy az EDVAC lett volna az első számítógép, hisz a Colossust a brit titkosszolgálat már a második világháborúban használta, csak értelemszerűen nem publikálták a létezését, míg az elsőnek tekintett számítógép, az ENIAC nem Neumann-elvekre épült, az még tízes számrendszerben működött, és nem kettes számrendszerben. Ember legyen a talpán, aki a sorok közt rendet tud tenni.)

Az első (szuper)számítógép megjelenését követően az eszközök elterjedése lassú ütemben fellendült, de a tömeges elterjedést akadályozta a gépek bonyolultsága, mérete és az ára is. A számítási kapacitás mértékének növekedésével párhuzamosan a méret (így az ár) csökkent. Ezt a tendenciát felismerve alkotta meg Gordon E. Moore a róla elnevezett törvényt:

„A legalacsonyabb árú komponens összetettsége évenként durván a kétszeresére nőtt... Rövid távon ez az ütem várhatóan nem fog jelentősen változni, esetleg valamelyest növekszik. Hosszú távon a növekedés üteme bizonytalanabb, bár jelenleg nincs okunk feltételezni,

hogy az elkövetkező 10 évben ez változni fog. Ez azt jelenti, hogy 1975-ben a legalacsonyabb árú integrált áramkör 65 000 komponenst fog tartalmazni. Úgy hiszem, hogy egy ilyen összetett áramkör megépíthető egy lapkán.”

A Moore-törvény leggyakrabban előforduló megfogalmazása szerint az integrált áramkörökben lévő tranzisztorok száma minden 18. hónapban megduplázódik, ezzel megnövelve a számítási kapacitást. Összességében megállapítható, hogy az informatika (h)őskora valóban a szuperszámítógép kora volt. Ekkor készültek a (több)szobányi eszközök, és a gépekhez csak kevés kiválasztott férhetett hozzá, jellemzően matematikusok, katonák, elméleti tudósok. Azonban az akkori szuperszámítógépek teljesítménye nagyságrendekkel elmarad egy mai okostelefon számítási kapacitásától, tehát a szuper ebben az esetben inkább a méretre utal, mintsem a teljesítményre (legalábbis a mai mércével nézve).

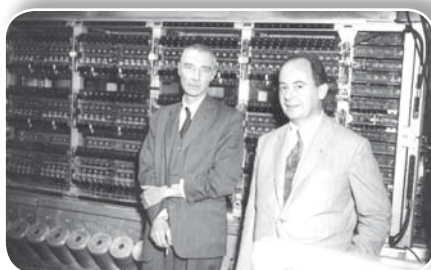
Jelen

A szuperszámítógépek korát követően, a méret csökkenésének köszönhetően kezdtek elterjedni a kis méretű és megfizethető árú számítógépek, a személyi számítógépek (Personal Computer – PC). A PC-k gyors elterjedése az Intel 8008-as mikroprocesszorának köszönhető, hiszen az Intel 8008 volt az a processzor, amelyet a legelső kereskedelemre szánt személyi számítógépekbe építettek (Mircal, SCLEBI). A 8008-as processzort egy egész processzorcsalád követte, így a 8080, 8085, 8086-os.

A személyi számítógép gyors elterjedése igen nagy hatással volt a világra, ezt manapság senki sem vitatja. A PC-k mellett üzemeltek még szuperszámítógépek is, egyetemen, kutatóintézetekben és nem utolsósorban a hadsereg különböző telephelyein. Erre az időszakra a párhuzamosság volt jellemző, a PC békésen megélte a szuperszámítógép mellett. Míg az egyik az árával versenyképes tudott maradni, és ki tudta elégíteni egy elég széles felhasználókör igényeit, addig a másik továbbra is az elefántcsonttoronyba bezárt tudósok privát, és igen drága játékszere volt. A következő lökést a technológiának a hálózatok megjelenése, így legfőképpen

az internet elterjedése adta. Az internet (szűkebb értelemben: célhálózatok összessége) lehetővé tette, hogy az egymástól fizikailag távol elhelyezkedő eszközöket összekössék, és az eszközök egymás közt kommunikáljanak. A világ boldogtalanabbik (szegényebb) fele hamar felismerte a hálózatok előnyét, mivel nekik nem volt elegendő anyagi erőforrásuk, hogy szuperszámítógépet építsenek. A hálózatban összekötött egyenként kisebb teljesítményű eszközök összessége a későbbiekben olyan szuperszámítógép lett, melynek építési költsége (a moduláris felépítés miatt) jelentősen elmaradt egy szuperszámítógép építési költségétől. Moore törvénye továbbra is érvényben volt, így a számítási kapacitás ugrásszerűen nőtt évről évre, a 20. század végén, a 21. század elején már szinte hetente jelentek meg új bejelentések, melyek gyorsabbnál gyorsabb chipekről vagy több processzorról, vagy nagyobb sűrűségű lapkákról szólnak. Az elosztott rendszerek mellett a szuperszámítógépek is versenyben voltak. Érdekesebb, hogy a top 500 szuperszámítógép listáján jelenleg harmadik helyen álló Jaguar – Cray XT5-HE Opteron 6-core 2.6 GHz szuperszámítógép 2009-ben listavezető volt, míg a jelenlegi tizedik helyezett 2009-ben a második.

A PC-k mellett megjelentek a különböző elektronikus eszközök is, az okostelefonok, okostévék, PDA-k, tabletek és más elektronikus szerkezetek. A magyar sajtóban (főleg az informatikai szakmán belül) nagy visszhangot kapott az az elgondolás, hogy a traffipax, mint számítástechnikai rendszer szerepeljen a közgondolkodásban vagy a jogalkotásban. Ha a Neumann-elvet vesszük alapul, akkor a traffipax bizony számítógép, hiszen minden, az elvben megfogalmazott követelménynek megfelel. Ennek ellenére mégsem gondol senki úgy egy traffipaxra vagy egy PDA-ra, mint egy PC-re, pedig a hivatkozott elvek alapján mindkettő annak tekinthető. Napjainkban a hűtőszekrény képes arra, hogy önállóan tejet rendeljen a boltból, ha az elfogyott, a kávéfőző elkezd készíteni a kávé, ha az okostelefonunk megjelenik a lakás közelében, és ki tudja még, hogy mit találunk ki a tudósok. 2010-ben a magyarországi Cisco Expón látható volt a 3D-s VTC-rendszer, melynek segítségével egy San Joseban tartózkodó személy interaktív háromdimenziós képe volt látható valós időben Budapesten. Pedig, amikor R2D2 (Csillagok háborúja...) kivette Leila hercegnő képét, akkor többen hitetlenkedve mosolyogtunk...

Oppenheimer és Neumann

(Folytatjuk)

(PCW)

HOROSZKÓP

KOS

Attól függetlenül, hogy az iskolában nem élheted ki alkotási vágyad, még nem kell felvenni a szürke hétköznapok monotonitását. Kreatívkodj a szabad időben. Meglepetés ér, amire nem is számítasz. Jólesik, hogy egy távoli ismerősöd gondolt rád.

BIKA

Vedd elő kicsit a benned rejlő kreativitást, és dobd fel a legunalmasabb tevékenységeket (például a tanulást) is! Néha el kell fogadnod a kompromisszumokat, hogy az életben előre lépj. Most egy ilyen dolognak a végére raksz pontot, és ezzel egy új dolog is a kezdetét veszi.

IKREK

Telis-tele vagy energiával, és izgalomra vágysz. Mi lenne, ha kivételesen nem mondanál nemet a kínálókozó lehetőségre? Persze ésszerű keretek között. Szereted a divatot, de teljesen kétségbe vagy esve, amikor az egyik divatrajongó barátnődnek kell ajándékot választanod.

RÁK

Egy jól megtervezett információgyűjtés közelebb visz a célhoz, mint másokat. Úgyhogy csak bújd a könyveket vagy az internetet! Néha neked is kijár, hogy a társaság élére kerülj. Olyan helyszínen szeretnél sétálni, ahol minden nyugodt és békés. Jó lenne kiszakadni a nyüzsgő városból, mert erre a hétvégén sem volt lehetőség.

OROSZLÁN

Fontos a kitartás és fegyelem. Ne foglalkozz az apró problémákkal, csak a célt tartsd szem előtt! Ne ijedj meg, ha kicsit küzdened kell! Összekötöd a kellemest a hasznossal. Egy olyan feladatot kapsz, ami azzal jár, hogy kipróbálj új dolgokat és megismerj új embereket, és ez most nagyon kellemes légkörben fog eltelni.

SZŰZ

Könnyen azon kaphatod magad, hogy minden ajtó kinyílik, mielőtt kopognál, segítséget kapsz, mielőtt kérnél, és erőfeszítés nélkül oldasz meg bármit. Sokat gondolkozol azon, hogy mit változtass magadon és az életeden. Hamarosan rájössz a megoldásra, és ebben segít valaki, aki régebben is adott már jó tanácsokat.

MÉRLEG

Új elképzeléseid vannak, amikkel színesebbé teheted az életed, viszont sosem szabad megfeledkezned a kötelességeidről! Jegyzetelj, hogy később hasznát vehesd az ötleteidnek. Nehéz napokon vagy túl, mert egy olyan dolgot kell feldolgoznod, ami lelkiileg megviselt.

SKORPIÓ

Ne lepődj meg, ha a héten szükség lesz a szervezői vénádra! Másokat se hagyj ki a feladatból! Sikerül összeveszned az egyik ismerősöddel, aki próbál meggyőzni az ő igazáról. Ne foglalkozz vele, és a vitába se szállj be, mert nagyon messzire vihet ez az egész.

NYILAS

A hét sikerei a szervezésen múlnak, úgyhogy győződj meg róla, hogy minden a helyére került-e! Vigyázz az értékeidre, mert eltulajdoníthatnak tőled egy fontos dolog, aminek a pótlása sok időt fogja felemészteni. Figyelj, hogy sose hagyj őrizetlenül sehol a cuccaidat!

BAK

A környezeted azt várja, hogy bizonyítsd be, mire vagy képes a tudásodnak és megérzéseidnek köszönhetően. Egy héten belül le is arathatod a babérokat. A felhők felett mindig süt a nap – ha megfogadod ezt a mondást, és úgy próbálsz meg továbblépni a rossz dolgok felett, hogy várod az újat, akkor jó dolgokra számíthatsz.

VÍZÖNTŐ

Sorba kéne venned azokat, akikkel mostanában nézeteltérésed volt, hogy megbeszélhessétek a dolgot. A lényeg, hogy legyél minél érthetőbb és toleránsabb. Olyan személyt bántasz meg egy mondatoddal, aki mostanság mindenre nagyon érzékenyen reagál. Idővel megbékél, de várnod kell.

HALAK

Szakíts elég időt magadra, hogy pihenj és feltöltődj! Ha nem engeded ki a feszültséget, minden bizonnyal egyre idegesebb leszel, amit jobb lenne megelőzni. Szívesen inspirálsz más emberek munkáiból, ám mostanság úgy tűnik, mintha nem lenne ihleted. Szét kéne nézned új társaságokban is.

Tanulj meg NEMet mondani!

Időnként mindenkinek nemet kell mondania kérésekre, követelésekre, helyzetekre, ahhoz, hogy saját lelkiismeretünk is tiszta maradjon, és megőrizzük az elveinket. Elérhetjük ezt azonban úgy is, hogy ne nyársaljanak fel a haverok a tekintetükkel. Bizonyos helyzetekben nemet mondani nem megfutamodás, és leginkább nem ciki. Persze ez szituációtól függ. Ha minden alkalommal rábólintanál, ha valaki kölcsönkér, szívességet kér, vagy a belegegyezéset várja, sokszor kerülnél kellemetlen szituba. Megoldás: mondj nemet! De ne akárhogy. Végül is nem akarsz összeveszni a legjobb haveroddal, barátnőddel, viszont azt sem hagyhatod, hogy a fejedre nőjön, mert te nem vagy határozott.

Kölcsönadnál? Holnap megadom!

Kire számíthatnánk, ha nem a barátokra, amikor időnként megszorulunk anyagilag? És egy jó barát ad, ha tud. De mégis mennyit, mennyi időre és hányszor? Ha rendszeresen kíségeted a barátaidat, akkor ilyen erővel már kamatot is felszámolhatnál nekik. Amit persze nem teszel. Idővel viszont pont azért kerülsz az ő szituációjukba, mert rajtuk akarsz segíteni. Határozd meg, mekkora az az összeg, amit egyszerre nélkülözni tudsz,

és ne adj többet. Fontos az is, ha olyan személy akar kölcsönkérni, akiről tudod, hogy hónapokig nem adja meg, gondold végig, megéri-e kíségeteni. Ha te sem állsz jól, vagy nem bízol abban, hogy idővel visszakapod a pénzedet, ülj le a barátoddal, és beszélj meg vele. Nem kell azonnal háttal fordítani neki, de mindenképpen vázold neki a helyzetet: túl sokszor kér kölcsön vagy sosem adja meg, emiatt te is bajba kerülhetsz. És pont ezért mondasz neki nemet. Ha nem is érti meg azonnal, idővel – ha igazi barát –, ő is felfogja a te helyzetedet.

Kérhetek egy szívességet?

Naná! Vágnád rá szinte azonnal. Egy barát már csak ilyen. Kérdés az, miféle szívességekről van szó. Szeretne nálad aludni? Kölcsönkérné a ruhád, laptopod stb. Vagy ennél gázosabb – falaznod kellene neki, amíg ő ki tudja, mit művel? Neked kell eldöntened, mi az, amire még hajlandó vagy. Amit még te is nyugodt szívvel bevállalsz, arra bólints rá. De ha úgy érzed, egyre gázosabb szitukba rángatna bele a haverod, vagy esetleg nem értesz egyet azzal, amit csinál, akkor egyszerűen mondj neki nemet. Bármennyire is fontos egy barátság, saját nézeteidet, véle-

ményedet, hozzáállásodat bizonyos dolgokhoz nem áldozhatod fel, főleg, ha ezeket helyesnek véled. Nem azzal leszel jó barát, ha benne vagy a balhékban, hanem akkor, ha képes vagy visszatartani a barátaidat, hogy hülyeséget kövessenek el, és nem segítesz nekik elkövetni.

Tanulj meg NEMet mondani!

Miután felmérted a helyzetet, mikor mondanál legszívesebben nemet, azután érdekes odafigyelni arra, hogyan tálalod ez a haveroknak. Próbáld meg elmagyarázni, miért nem segíted ki pénzzel vagy szívességgel – neked sincs, nem adják meg, nem értesz egyet azzal, amit a haverod csinálni akar stb. –, meséld el neki, milyen tapasztalataid voltak ezzel kapcsolatban eddig. Ha ez sem elég, egyszerűen zárd rövidre a beszélgetést. Mondj NEMet! Ha a magyarázatodat nem érti meg, akkor nem veszi figyelembe a te helyzetedet. Vagy csak idő kell neki, hogy felfogja. Mindenesetre tarts ki a döntésed mellett. Ezzel sokszor csak segíthetsz a haverodnak.

Tények és tévhitek a pattanásról

Reneteg tévhit van a pattanásokról, a kezelésükről, az okokról. Mi most elosztjuk!

A pubertáskor „betegsége”

Téves felfogás. Valóban pubertáskorban jelennek meg az első pattanások (orvosi néven akné), mivel ekkor változnak meg a hormonális folyamatok a testben. De nagyon sok embernek nem tisztul ki a bőre a pubertáskor elmúltával, és felnőttként is szenved a pattanásoktól.

A mogyorótól leszünk pattanásosak

Az egyik leggyakoribb tévhit, hogy a zsíros ételek, az olajos magvak (mogyoró, dió, napraforgómag) és az édességek okozzák az akné. Ha így lenne, nagyon sokan lemondhatnánk nagyon sok élvezeti cikkről. Az akné kiváltó oka a hormonokra és a genetikára vezethető vissza. Az viszont igaz, hogy a rendszertelen és egyoldalú táplálkozás nem tesz jót a bőrnek (sem), tehát hozzájárulhat a pattanások kialakulásához. De minden embernek másképp reagál a szervezete az elfogyasztott ételekre, így az olajos, zsíros ételekre is.

A pattanás gyógyítható

Sajnos nem. Aki hajlamos „aknésodni”, bőrének szerkezete, hormonjai olyanok, az nagy valószínűséggel pattanásos is marad. Persze idővel csökkenni fog a kis, piros szörnyek száma, de nincs módszer a kiirtásukra. Viszont kezelhető és rendben tartható.

A rendszeres tisztálkodás segít

A rendszeres tisztálkodás abban segít, hogy ne legyünk koszosak. A túlzásba vitt arcápolás gyakran csak ront a helyzeten. Ha azt látod, hogy néhány osztálytársad tiszta arccal jár-keel nap mint nap, pedig sem-

mit nem tesz magával, csak arcot mos, te pedig hiába használsz mindenféle kencét, akkor gondolkozz el. A túlzott ápolás csak kiszárítja az arcbőrt. Ráadásul ha rossz krémet és tisztálkodószert használ, még jobban rontasz a helyzeten.

A hegek!

Az egyik legnagyobb probléma, hogy a pattanás után hegesedés következik – mint minden sebnél. Ez nem valami esztétikus látvány, és állítólag semmit nem lehet tenni ellene. De lehet! Az első tanácsot a legnehezebb megfogadni: ne nyomogasd, ne szedd le a pattanás tetejét, ne piszkáld, ne nyúlkálj hozzá! Arctisztító tonikot, bőrn nyugtató krémet kell használni, kézzel nem szabad bántani a pattanásokat.

Az akné fertőző

Nem fertőző. Ha az lenne, egyetlen érintéssel átadhatnánk a másoknak, akár az influenzát vagy egy mandulagyulladás. Ha pattanások jelentkeznek a bőrödön, a legjobb, ha hozzáértőhöz fordulsz. Kosmetikusok és bőrgyógyászok tudnak segíteni abban, hogy szép és egészséges maradjon a bőröd.

Egy kiállítás margójára

Szeptember 14-én nyílt meg Szabadkán, a Raktár nevű Ifjúsági Otthon kiállítótermében azon 7–14 éves cigány gyerekek munkáiból álló kiállítás, melynek anyaga a nyár végén az ötnapos műhelymunka során készült a Peščara helyi közösségben. Az egybegyűlteket Đorđe Dragojlović újságíró, a HK vezetőségének tagja, Stevan Nikolić, a szabadkai Cigány Oktatási Központ igazgatóbizottságának elnöke köszöntötte, míg a kiállítást Jasmina Jovančić Vidaković grafikus nyitotta meg. A kiállítást szeptember 30-ig tekinthetik meg az érdeklődők.

EMI

Az én nyaram

Az idei nyár számomra igazán mozgalmas, érdekes volt. A szünidőben sokat játszottam, fürödtem és táboroztam. A legkedvesebb élmény mégis a csobánkai tábor maradt.

Augusztus huszonhetedikén délelőtt indultunk Utcai Róbert atya vezetésével. A buszban csantavéri diákok utaztak a hajdújárasi Lurkóház lakóival együtt. Négy órakeretünk meg Csobánkára. A Cserkészparkban Szűcs Balázs lelkész, a fesztivál fő szervezője fogadott bennünket. Egy hetet töltöttünk a táborban csángó és székely gyerekekkel együtt, katonasátrokban aludtunk. Közösen készültünk az előadás napjára, szorgalmasan gyakoroltuk produkcióinkat. A Remény kis emberei című fesztivált szeptember elsején 10 és 18 óra között lehetett megtekinteni a pesthidegkúti Klebesberg Kultúrkúriában. Az előadást háromtagú zsűri értékelt, köztük volt Baricz Gergő énekes. Mi, Csipetkék mezőföldi táncsal zártuk a fesztivál műsorát. Utána az összes szereplő együtt elénekelte a finálé dalát.

A táborban jól éreztem magam, a próbák között sok szép helyre utaztunk. Találkozhattam egyszerű, tehetséges emberekkel és lelkes, türelmes vezetőikkel. Ha lesz rá lehetőség, jövőre is szeretnék részt venni ezen a fesztiválon.

Gábor Tímea, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

A nyári vakációm

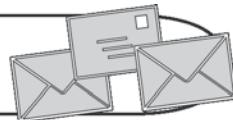
Sok minden történt velem a nyáron, de a legjobb mégis a csobánkai táborozás volt.

Augusztus 27-én indultunk. Mikor odaértünk, lepakoltuk a bőröndöket és egy ünnepi szentmisével kezdtük a hetet. A táborba mindenfelől jöttek: Erdélyből csángók, székelyek, voltak Kárpátaljáról, mi pedig a Délvidékről érkezünk. A következő napokban sokat próbáltunk a fesztiválra, melynek neve: A remény kis emberei fesztivál. De volt egy nap, amikor pihentünk. Elmentünk a strandra és egy bevásárlóközpont méretű játszótérre. Pénteken beutaztunk Pesthidegkútra, a színházba, a főpróbára, hisz másnap már felléptünk a háromtagú zsűri előtt. Lackfi János, Harcsa Veronika és Baricz Gergő voltak a zsűri tagjai. Sok szép dolgot mondtak a produkciókról. Nekem legjobban Lackfi János dicsérete tetszett: „Te máris király vagy Budán!” Élménydús volt ez a hét, ezért köszönet Utcai Róbert atyának, hogy elvitt minket és a hajdújárasi gyerekeket Csobánkára.

Szívesen maradtam volna még, de várt rám az ötödik osztály, ezért haza kellett jönnöm.

Kecsenovics Kitti, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

MIZUJS?

A nyári szünetem

A nyári szünetem június derekán kezdődött el. Alig vártam, hogy megszólaljon az iskolacsengő, és jelezze az utolsó tanítási nap végét.

Édesanyammal afelől érdeklődtünk, hogy lesz-e az idén úszóiskola. Szerencsémre elkezdődött, és beiratkoztam. Mindennap jártam fürödni, habár már nagyon jól úszom. Ez volt a harmadik évem. A nagy kánikulában egész nap fürödni voltam. Esténként a sportközpontba jártam futballozni a barátaimmal. Hetente három edzésem volt, ami elég kimerítő is tudott lenni, ugyanis a Kanizsa elleni meccsre készült a csapat, amit végül mi nyertünk meg, és aranyéremmel tértünk haza. Büszkéek voltunk ránk, de talán az edző volt a legbüszkébb a csapatára. Így fagyizni vitt bennünket. Horgászni is szeretek, és amikor az idő reggelente megfelelő volt, én is lementem egy kicsit a szigetre. Kapasom nemigen volt, de legalább éreztem a kinti levegő frissességét. Sokat játszottam az unokatestvéreimmel a számítógépen, esténként pedig bújócskáztunk. Otthon sok háziállatot tartok, és nekem kell őket gondozni. A szüleimnek is be szoktam segíteni a kinti munkákban, édesapámmal pedig közösen visszük a tejet a tejszarnokba.

Talán ennyi történt velem a nyári szünetem alatt. Nagyon szép volt és érdekes, csak rövid ideig tartott. Izgatottan várom a következő nyarat, de addig még nagyon sok és kemény nap vár rám.

Szedlár Dániel, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Velem történt a nyáron

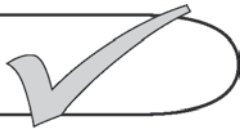
A nyáron két táborban vettem részt: az egyik a Batty tábor volt, a másik a csobánkai A remény kis emberei című fesztivál.

A Batty tábor Zentagunarason tartották meg. Egész héten táncoltunk napi hat órát. Délelőtt három, és délután is három órát, hiszen ez néptánc-tábor volt. Az idei évben szabolcs-szatmári táncokat tanultunk. Igaz, hogy sokat kellett táncolnunk, de a kézműves foglalkozásokon kipihenhetjük magunkat, és szerencsére játékra is maradt időnk. Este a vacsorát követően táncház volt. Mikor véget ért, mindenki ment a saját sátrába aludni. A tábor gálaműsorral zártuk, amelyen előadtuk az egy hét alatt megtanult koreográfiát. A műsort a szüleinknek és a nagyszüleinknek adtuk elő nagy szeretettel.

A csobánkai tábor Csobánkán volt megtartva, ahová a külföldi magyar szegény sorsú gyerekek látogattak el, hogy bemutassák, mint tanultak meg több hónapon keresztül. A táborba hétfőn este érkezünk meg, és kedden reggel egy szentmisével kezdtük meg a hetet. Aznap és szerdán mindenki próbálta azokat a táncokat, szindarabokat, énekeket és prózákat, amelyeket magával hozott. Csütörtökön ellátogattunk egy hatalmas játékházba, ahol egész délelőtt kedvünk szerint játszhattunk. Délután Szentendre strandjának két medencéjében fürdöttünk, úszkálhattunk. A fürdőnek egyik medencéjében sekély termálvíz volt, a másik medencéjében jéghideg mély víz volt. Pénteken és szombaton már Budapestre utaztunk a Klebesberg Kultúrkúriába, ahol pénteken a főpróbát tartottuk. Szombaton már A remény kis emberei című fesztiválon jeleskedtünk. Sajnos, mi néptáncosok voltunk a legutolsó fellépők, ezért negyvenkét műsorszám után következünk. Nagyon izgultam, de a fellépésünk sikert aratott. Ezután elénekeltek a finálé dalát A remény kis emberei című dalt, amelyen az összes fellépő részt vett. Vasárnap reggel szentmisével zártuk a tábor, majd ezután elbúcsúztunk mindenkitől, és végül Magyarországtól is. Visszatértünk Szerbiába, Vajdaságba, a mi drága otthonunkba.

Örülök, hogy részt vehettem ezekben a táborokban, mert eljuthattam Budapestre, a Citadellára. Élményekben gazdag nyaram volt.

Horvát Réka, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Te is digitális függőségben szenvedsz?

Töltsd ki a tesztet, hogy megtudd, vajon a gépek szolgálnak téged, vagy te váltál a gépeid rabjává!

1. Ha kigyulladna a lakás, mit mentenél ki mindenképpen?

- A laptopomat.
- A táskámat a pénztárcámmal.
- A bőrdzsekimet.
- A fényképalbumomat.

2. Hogyan érhetnek el a leggyorsabban?

- Az okostelefonomon percenként nézem az e-mailjeimet, ez a legjobb módszer.
- Mobilon, vagy ha azt nem veszem fel, SMS-sel.
- Az otthoni vezetékes telefonomon.
- Egyáltalán nem biztos, hogy engem mindig és mindenhol el lehet érni.

3. A moziban ülsz, és megszólal a mobilod. Mit csinálsz?

- Természetesen felveszem. Mi van, ha fontos hívás?
- Mielőtt megkezdődne a film, vibrálóra állítom a mobilomat, így ha cseng, senkit nem zavar, én viszont meg tudom nézni, ki hív.
- Ez velem nem fordulhat elő, moziban mindig kikapcsolom a telefonomat.
- Éppen nincs mobilom, mert a múltkor véletlenül beleejtettem a vízbe, és még nem volt időm újat venni.

4. Három napra külföldre utazol. Hogy tartod a kapcsolatot a családdal?

- Folyamatosan SMS-ekkel és képzünetekkel bombázom őket.
- Ha van a szállodában nyilvános számítógép, küldök nekik egy e-mailt, hogy megérkeztem.
- Felhívom őket egy nyilvános telefonfülkéből.
- Sehogy, három napot talán csak kibírnak nélkülem!

5. Mit olvastál utoljára?

- Kedvenc online újságom legfrissebb hírért.
- Egy regényt e-book formájában.
- Egy tinimagazint.
- A bestsellerlista élén található regényt.

6. A párod panaszkodni kezd, hogy nem szánsz rá elég időt. Hogyan reagálsz?

- Úgy döntök, lehetőséget adok neki arra, hogy jobban megértsen, ezért ajándékozok neki egy új mobilt.
- Azonnal szakítok vele.
- Elhatározom, hogy kevesebb időt töltök a neten.
- Az ilyesmit nem szabad félvállról venni, ezért igyekszem javítani a kapcsolatunkon.

7. Úgy érzed, összecsapnak a fejed fölött a hullámok, és semmi jóra nem számíthatsz. Hogyan lazítasz?

- Órák hosszat szörfölök a kedvenc weboldalamon.
- Beírom a Google keresőjébe a „stresszoldás” szót.
- Bejelentkezem egy chatroomba, és hosszasan kesergem a többieknek.
- Elmegyek sétálni az erdőbe, ott mindig megnyugszom.

Ha legtöbb az a válasz:

Teljes digitális függőségben élsz

A jelszavad: aki kimarad, az lemarad! És valóban komolyan is gondold, hogy ha nem veszed meg a legújabb kutyut, akkor ódivatúvá válsz, és kisebbségi komplexus tör ki rajtad. Éppen ezért könnyű téged messziről kiszúrni, mert még a vécére is magaddal hurcolod az okostelefonodat, a kávézóban a konnektor melletti asztalhoz ülsz, hogy szükség esetén legyen hová csatlakozni a laptopoddal. Hajnali háromkor is képes vagy fotókat feltenni a Facebookra, és gyorsabban tudsz SMS-t pötyögni, mintha ugyanazt a szöveget kézzel kellene leírnod.

Gondolj bele, milyennek látnak az emberek. Vajon hogy fognak rád emlékezni a jövőben? Hogy neked volt a legtöbb ismerősöd a Facebookon, vagy hogy igazi barát, testvér, gyerek voltál? Most még van időd változtatni.

Ha legtöbb a b válasz: Mérsékeltlen vagy függő

Ami értelmetlen életmódjavító intézkedésnek indul, az egykettőre függőséggé válhat: észre sem veszed, és a gépek már át is vették feletted az uralmat. Gondold át: nemrég még azt mondtad, jó lesz neked a legegyszerűbb mobiltelefon, most meg félkezű óriásnak érzed magad az okostelefonod nélkül?

Itt az ideje, hogy átgondold, mi az, ami valóban nélkülözhetetlen, és mi az, ami csak más, értékesebb tennivalóktól rabolja el a szabad idődet. Nem kell feltétlenül a legújabb eszközökkel villogni ahhoz, hogy mások megbecsüljenek. A virtuális valóságon kívüli személyiséged ugyanolyan vonzó, és jobban érvényre is jut, ha ritkábban merülsz el a digitális világban.

Ha legtöbb a c válasz:

Alig fenyeget a függőség veszélye

Ha őszintén válaszoltál, akkor rád csak irigykedve tekinthetnek az ismerőseid, hiszen véghezvitted azt, ami manapság nagy bravúrnak számít: egészséges egyensúlyt teremtettél a virtuális és a valódi világ között. Felismerted, hogy a modern technológia ugyanarra való, mint az első gépek: hogy ők szolgáljanak minket, ne mi őket. Az élethez szükséges kutyükkel jól boldogulsz, de nem veteted meg szüleiddel a legújabb telefont, ami tele van fölösleges funkciókkal.

Döntéseid harmonikus személyiségről árulkodnak, aki szereti maga irányítani a sorsát. Nincs könnyű dolgod, hiszen minden reklám arról akar meggyőzni, hogy folyamatos internetelérhetőség nélkül nem élet az élet, és egy lépést sem szabad tenned olyan telefon nélkül, amelyik még a kutyát is leviszi helyetted sétálni. Törekedj tudatosan az egyensúly megőrzésére!

Ha legtöbb a d válasz: Egyáltalán nem vagy függő

Számodra semmi nem pótolja az emberi tényezőt, a személyes találkozást, a meghitt beszélgetést. Ha rajtad múlna, a mobilodat is csak vészhelyzetben kapcsolnád be, és a legszívesebben egy olyan korban élnél, amikor a férfiak levélben vallottak szerelemet, ló húzta a villamost, és az emberek lassú tempóban éltek.

Lazíts! A digitális kultúra nem feltétlenül jelenti azt, hogy idegenek törnek be a magánzsférádba. A modern technológiának nemcsak hátrányai vannak, gondolj bele például, mennyivel kényelmesebb interneten koncertjegyet vásárolni, mint esetleg hiába állni sorba a jegypénztár előtt! Adj esélyt az új kultúrának, használd ki az előnyeit, és meglátod, hogy mennyivel könnyebb lesz az életed.

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy 14 éves, nagyon szerelmes lány vagyok. A gondom az, hogy két hete szakítottam a fiúmmal. Nagyon csúnyán összevesztünk, és én mindenfélét a fejéhez vágtam. Most már bánom, hogy ilyen voltam. Szeretnék vele kibékülni és újra jární, mert most meg másra sem tudok gondolni, csak rá. Kérlek, adj tanácsot, mit tegyek, mert a fiúm szóba sem akar állni velem. Segíts!

Válasz:

Kedves Boldogtalan!

Sajnos most már te is tudod, hogy a veszekedés, bármilyen legyen is, sosem kellemes és szép dolog. Amikor dühösek vagyunk, a bennünk forrongó feszültség kikapcsolja az agyunkat, és nem gondolunk arra, hogy a kimondott szó is nagyon fájó tud lenni. Ostorozzuk a másikat, ahogyan csak lehet, csak azért, hogy megbántsuk. Mivel szóba sem akar állni veled, ez azt jelenti, hogy nagyon megbántottad, és nem tudja magát olyan egyszerűen túltenni a veszekedéseken és a szakításokon, ahogyan te gondold. Hogy mi is történt veled, legjobban úgy tudod megérteni, ha megpróbálsz elképzelni, te hogyan éreznéd magad az ő helyében, ha úgy viselkedtek volna veled, mint te övele. Lehet, hogy már nem bízik benned, vagy azt is gondolhatja, hogy már nem is kedveled. Annyit tehetsz, hogy bocsánatot kérsz tőle. A többi, sajnos, tőle függ. Ha mégsem békültök ki, azt jelenti, hogy a jövőben jobban oda kell figyelned magadra, amikor dühös vagy valakire. Mielőtt bármit is a másik fejéhez vágnál, számolj tízig (ha kell, húszig), és csak utána szólj meg. Ezentúl úgy viselkedj másokkal, ahogyan te is szeretnéd, hogy veled viselkedjenek. Ha ezt teszed, nem fogsz tévedni.

„Kedves Bizalmas sorok!

A kedvenc lapom a Jó Pajtás, és a Bizalmast is rendszeresen elolvasom. Segíts, mert nem tudom, mit tegyek! Nagyon jól megvagyunk a legjobb barátom volt fiújával. Sokat nevetünk, beszélgetünk, de én nagyon félek, hogy nem gondolja komolyan, hogy csak játszik velem. A fiú már középiskolás, én meg hetedikes vagyok. Te mit gondolsz erről? Kérlek, adj tanácsot!

Bandita”

Válasz:

Kedves Bandita!

Mondhatom, hogy részben jó gondolkodsz, hisz senkinek sem szeretnél a vigasztalója, a helyettese lenni. Azt szeretnéd, hogy téged kedveljenek, neked udvaroljanak. Hogy mi az igazság, valójában mit is érez irántad a fiú, miért közelít feléd, azt csak ő tudja. Meglehet, hogy igazából szerelmes beléd. (Mert ez is megtörténhetett, ha a barátnődön keresztül jobban megismert.) Ha nagyon tetszik neked, ne idegeskedj. Végül is, jól gondold meg, mit is szeretnél igazából. Mondd el a fiúnak, hogy mi foglalkoztat. A további lépések pedig a válaszától függhetnek, hogy valóban tetszel-e neki, vagy csak vigasztaló vagy a számára.

„Kedves Bizi!

Én egy 12 éves lány vagyok, akinek két nagyon jó barátnője van. Az egyik szabadabb felfogású, közvetlenebb a fiúkkal, jobban bejön náluk, mert szép lány. A másik meg nem olyan szép, ezért eléggé irigy a fiúk miatt, és ki nem állja az elsőt. Mind a kettő azt szeretné, ha csak vele barátkoznék. Azt akarják, hogy vesszek össze a másikkal. Én mind a kettőt szeretem, mind a kettő fontos nekem, mert kicsi korunk óta együtt vagyunk. Állandóan azon munkálkodom, hogy

kibéküljenek, de nem sok sikerrel. Sőt. Elkezdtek zsarolni is, azzal, hogy ha a másikkal barátkozom, nem barátkoznak velem. Nem tudom, mit tegyek, nem szeretném elveszíteni őket. Kérlek, segíts!

Trió”

Válasz:

Kedves Barátnő!

Hááát... nem irigyellek! Nehéz dolog, hogy a kecske is jól lakjon, és a káposzta is megmaradjon. Mivel nem jön számításba a kibékítés és összehozás, próbáld más szemszögből megvilágítani a helyzetet. Tiltsd meg mind a kettőnek, hogy a jelenlétedben a másikat emlegesse, szapulja. Ha ők nem akarnak egymás között barátkozni, neked nem tilthatják meg, hogy másokkal barátkozz. Ne engedd, hogy zsaroljanak, mert az nem tartozik a barátság eszközei közé. Próbáld meg beosztani a szabad idődet, és mind a kettőnek annyi figyelmet szentelj, amennyire szüksége van. Persze mindezt külön, külön. Ne reagáldj az ellenségeskedésükre. Miért? Mert a barátnőd barátnője, nem kell, hogy a te barátnőd is legyen. Az emberek különbözőek, és te mind a kettővel jól érezheted magad. Nem kell feltétlenül trióban lennetek, osztódjatok duókra. Elég, ha te külön-külön mind a kettőnek jó barátnője leszel. Mivel a barátság az elfogadást és a toleranciát is magában foglalja, el kell fogadniuk a másik lánnyal való barátságodat. Mindenesetre te is lassacskán bővítsd az ismeretségi körödet, a baráti társaságodat. Legyél aktív, sportolj, iratkozz be valamilyen nyelvtanfolyamra, táncra stb., ahol új emberekkel találkozhatasz, és újabb barátságokat köthetsz másokkal is.

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy hetedikes lány vagyok, és járok egy fiúval. Aranyos, kedves srác, gyengéd fiú, akit nagyon szeretek, és ő is szeret engem. A gondom az, hogy az osztályomban van egy fiú, akire állandóan gondolok, és álmodozok róla. Nem tudom, mit tegyek? Melyiket válasszam? Segíts!

Kettős szerelem”

Válasz:

Kedves Szerelmes!

Én azt hiszem, nem kell különösebben izgulnod, hisz a serdülőkorban igen gyakori az ilyen helyzet. A járás is azért van, hogy kiderüljön, mennyire erős köztetek a vonzalom. Mennyire egyeznek a tulajdonságaitok, érdeklődési körötök. Ha nem tudod eldönteni, mit is akarsz valójában, ebben a pillanatban ne tegyél semmit sem. Ha a szimpátiád, a fiúd nem kéri tőled, hogy dönts el, mit is akarsz, hagyd, hogy az idő megmutassa, melyik az igazi. Addig is barátkozz mind a kettővel, élvezd a társaságukat. Sokszor megtörténik, hogy ilyenkor egy harmadik fiú viszi el a pálmát.

„Kedves Bizalmas! Segíts! Már három éve szerelmes vagyok egy fiúba. Ő is szeret engem, de a szülei elváltak, és ő elköltözött a városból. Meg van a telefonszáma, de nem tudom a címét. Mit tegyek? Nagyon hiányzik!

Baby”

Válasz:

Kedves Baby!

Használd ki a telefonszámot, és hívd fel. Mond meg neki, hogy szeretnéd továbbra is tartani vele a kapcsolatot, és ha kedve van, adja meg az e-mail címét. Vagy egyszerűen keresd meg a Facebookon. Mindenesetre a tizenéveseknek nehéz távszerelmeben lenni, mert ritkán tudtok személyesen találkozni. Ám még mindig ott van a számítógép és az internet Skype nevű csodája, ahol naponta tudtok élőben beszélgetni. De ne feledkezz meg azokról a fiúkról, barátokról sem, akik térben és időben, élőben ott vannak melletted. Velük is barátkozz!

Napsütötte hegyoldalon élt Kőkény kisasszony, a lakása csupa ablak volt, gicsgöcs a fala, levélzsup a teteje. Bármilyen szellőcske jött, az mind tisztelgett nála: megsimogatták, megcsiklandozták – talán attól lett olyan gyönyörű kék.

Lakása legfelső ablakában könyökölt egész nap, és mind csak arra gondolt: vajon milyen lesz, ha egyszer megcsípi a Dér? Még kékebb? Még gömbölyűbb? Vagy tán egy még csodálatosabb alakban fog könyökölni azután is? Ki tudja?

Tavasztól ősziig sok minden történt.

A meggy, a cseresznye, az alma – mind siettek nagyon, hogy még a meleg nyár megérlelje őket: féltek a csípős ősztől. Úgy tanulták, hogy ősszel már a kamrában vagy a föld alatt illik aludni. S még véletlenül sem mondtak semmi jót Kőkény kisasszonyról: de rosszat annál többet. Hogy ilyen meg olyan, könnyelmű és meggondolatlan, egyszer majd biztos megjárja – s titokban valamennyien irigyelték.

Késő ősz lett, mire elcsöndesedett a hegyoldal, már senki se pletykált többet. Csak a nap sütött, a levegő pengett. Kőkény kisasszony pedig szebb volt, mint valaha: majd kicsattant a boldogságtól.

Az egyik nap Sas úrfi valamelyik közeli sziklára szállt le, és meglátta Kőkény kisasszonyt. Akarta, nem akarta – mindjárt megérették a szárnyai.

– Milyen kék! – ámuldozott, és odarepült a gicsgöcs ablak alá. – Kisasszony – mondta zavartan – még soha nem láttam a földön olyan kéket, mint kegyed. Jöjjön velem... kegyed lesz a kék égen a legkékebb!

Ez olyan gyönyörűen hangzott, hogy Kőkény kisasszony csak sóhajtani tudott, s bent, a hamvas bőre alatt, ahol egy kicsi mag bújt meg, összeszorult a szíve.

De akkor már bizonyosan tudta, hogy ez a szép szárnyas valaki nem lehet más, csak a Dér. S ahogy az öregektől tanulta, lehajtotta karcsú szárnyakát – és várt.

A Sas úrfi is erre várt. Lecsipentette csőrével a Kőkény kisasszonyt, magához emelte az ablakból, és odafektette a begye alá a puha pihetollak közé.

Így szállt fel a magasba, hogy bemutassa birodalmát. Csodálatos birodalom volt ez. Nem volt teteje, nem volt fala, csak fény volt benne és ragyogás. Kőkény kisasszonynak káprázott a szeme. Már bizony nem bánta volna, ha megpihennek valahol, leheverednek valahová... ő énekelne, Sas úrfi meghallgatná – milyen szép is volna!

Kőkény kisasszony

De az egész nagy birodalomban nem akadt egyetlen darabka föld sem. Más kincsekkel volt ez megrakva: palotákkal, gomolygó rétekekkel, csillagokkal – s ezeket mind Kőkény kisasszonynak ígérte Sas úrfi. Az pedig egyre szomorúbb lett a boldogságtól. Hiszen még végig sem járták a palotákat, máris szertefoszlottak, a rétek is ott voltak, és mégsem voltak sehol.

„Talán a csillagok!” – gondolta Kőkény kisasszony reménykedve, és Sas úrfi máris megsuhogtatta a szárnyát. Úgy repült fölfelé, mintha egyszerre gondoltak volna ugyanarra.

Nagy, teli éjszaka volt, fekete és szikrázó, amilyen egyszer van egy évben: ezt is az öregektől hallotta Kőkény kisasszony – és most örült, hogy megérte ezt az éjszakát. Megbújt a pihetollak között, és hallgatta Sas úrfi énekét:

Csillagom, kőkényem,
csillagom, kőkényem...

Még sok verse volt az éneknek, de Sas úrfi ezt ismételte leggyakrabban. Csak dalolt, dalolt, és már a szárnyait is egyre lassabban suhogtatta: előbb az egyiket húzta be,

azután a másikat, a csőrét meg odafektette a begye alá – már csak ehhez volt ereje.

– Megérkeztünk? – kérdezte kicsi hangján Kőkény kisasszony.

Éppen megérkeztek.

Úgy zuhantak vissza a hegyoldalra, mint ha csak most röpültek volna igazán. Kőkény kisasszony egy apró lyukba gurult, és mindjárt elaludt. Ott érte az eső, a szél, a napfény, a föld betemette, s attól még szebbeket álmódott. Sas úrfi pedig kitartóan őrködött mellette, jöhetett bárki, bármi – még csak meg se mozdult.

Sok idő elmúlt ezután, hetek, hónapok. A hó leesett, a hó elolvadt – de akkor már nem volt sehol se Sas úrfi: talán csak az öreg Hegypásztor tudná megmondani, hogy hova tűnt.

Kőkény kisasszony pedig – akiből azóta gyönyörű bokrocška lett – unokáinak minden őszi elmeséli, hogy milyen is az, ha egyszer eljön a Dér. Elmeséli, és olyankor mindig mosolyog.

Csak a meggy, a cseresznye, az alma, azok nem tudnak megbékülni vele. Még véletlenül se mondanak semmi jót Kőkény kisasszonynak: de rosszat annál többet.

Mészöly Miklós

ZSIBONGÓ

Ó, de jó a mogyoró!

A diákcsemege, a pírított mogyoró, a mogyorókrém vagy a mogyorós csoki sokunk kedvence. Frissen roppan a fogunk alatt, enyhén pörkölt íze szétárad a szánkban...

Sokan azonban attól félnek, hogy a mogyoró túlságosan kalóriadús, hiszen olajos. Ideje tisztázni a félreértéseket, és újra kegyünkbe fogadni a mogyorót!

Először is: az olajossága. Vannak telítetlen zsírsavak, amelyek a szervezetben hormonokat termelnek, fokozzák a zsíranszáradást és segítik az idegműködést. És vannak telített zsírsavak, amelyek emelik a koleszterinszintet, károsítják az érfalakat. A jó hír: a mogyoró olaja telítetlen zsírsav, így kimondottan jót tesz egészségünknek.

Hogy mennyire kalóriadús? Ha aperitifként rágcsgáljuk például, kevesebb kalóriát veszünk magunkhoz, mint ha chipset vagy pogácsát rágcsgálunk.

Aztán itt vannak a vitaminok és ásványi anyagok. A mogyoró igen gazdag B-vitaminokban. A B1- és a B5-vitamin a bőr és a haj szépségéért felel, a B1-, B8- és B12-vitamin az idegrendszer működé-

sét segíti, a B9 (vagy folsav) a vörös vértestek képződésében játszik fontos szerepet. Emellett tartalmaz C- és E-vitamint is, amelyek az immunrendszerünket védik, az ásványi anyagok közül pedig kálium és kalcium található benne, valamint réz is, amely erősíti a szív- és érrendszert, segíti az agyműködést, és igen nagy szükségünk van rá a csontok szilárdságához is.

A mogyorót tehát bátran illesszük be étrendünkbe. Mértékkel fogyasztva nagyon kedvezően hat a szervezetünkre, betegségeket előzhetünk meg, mindezt úgy, hogy közben finomat eszünk.

Tipp:

Néhány perc alatt piríts mogyorót egy serpenyőben, majd dörzsöld le a külső, barna héjat. Egy tálkában keverd össze egy marék mazsolával, mandulával, aszalt sárgabarackdarabokkal: már kész is a diákcsemege. A pírított mogyorót durvára vágva friss salátához is adhatod: különleges és izgalmas lesz tőle a legegyszerűbb saláta is.

Szalai Borbála

Mogyorót szedtem

Zöld erdőbe mentem,
mogyoróra letem.
Ettem is, szedtem is,
megtömtem a zsebem is.
Ami pedig ott maradt –
mókusoknak hagytam azt.

Kányádi Sándor

Tisztás szélén mogyoró

Tisztás szélén mogyoró,
mogyoróbokor;
kalapomban kikerics,
kikerics-csokor.

Lemenőben van a nap,
lemezőben már;
le is ment, már valahol
túl a hegyen jár.

Elvitte a nyarat is
magával a nap:
ősz szellő szekerén
jön az alkonyat.

Megborzong a mogyoró,
mogyoróbokor;
kalapomban kókad a
kikerics-csokor.

Szarvas bődül a tetőn,
megremeg a völgy;
ijedtében makkot ejt
mellettem a tölgy.

Fogom hát a botomat
és leballagok;
szembe vélem jön a hold
és a csillagok.

Mogyorós-gyümölcsös golyók

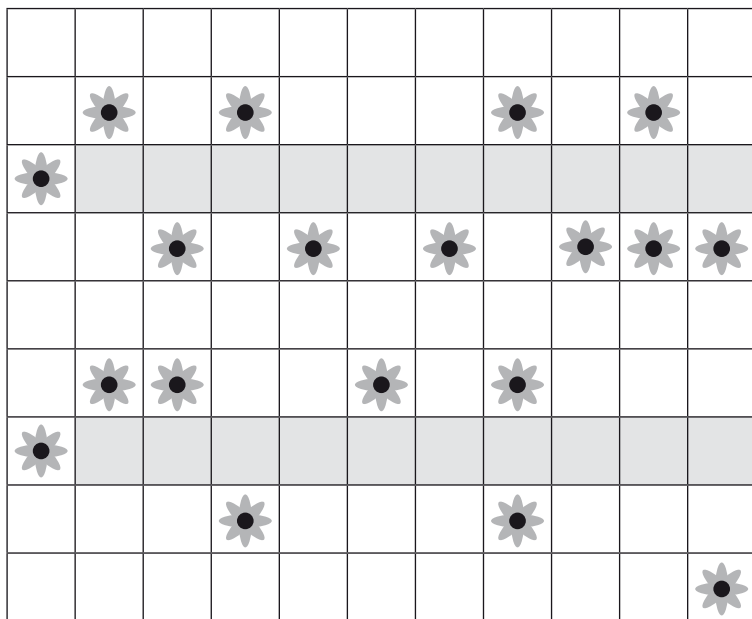

A mogyorót kedvelőknek való ez a könnyen elkészíthető finom édesség.

Hozzávalók: 30 dkg aszalt gyümölcs, 15 dkg darált mogyoró, 10 dkg porcukor, 2 evőkanál rum, 10 dkg margarin, a díszítéshez pírított mandulaforgács vagy csokoládédara.

Elkészítés: Az aszalt gyümölcsöt nagyon apróra vágjuk, de le is darálhatjuk. A puha, szobahőmérsékletű margarint a porcukorral habosra keverjük. A mogyorót, az aszalt gyümölcsöt és a rumot hozzáadjuk, jól összekeverjük. Ebből a finom gyümölcsös masszából nedves kézzel 20 kicsi gombócot formálunk, amiket azután csokoládédarabban vagy pírított mandulaforgácsban meghempergetünk. Tálalásig betesszük a hűtőszekrénybe. Kis desszertes papírosárcákba téve adjuk asztalra.

TARKA OLDAL

Berakós rejtvény

Egy rab dúdolgat a cellájában. Az őz rászól:

- Mit képzelsz magad, egy börtönben énekel?

- ...

A választ a rejtvényben találsz, ha berakod a szavakat, betűhalmazokat a rejtvényrácsba.

Kétbetűsek: KŐ, KS, KŐ, KÚ, ON.

Hárombetűsek: AGA, ADÓ, AKI, ÁTE, EDA, EKE, EZÁ, DŐT, KÉZ, KÚT, KIÉ, NÉZ, OYI, PEJ, SEN, ZSO.

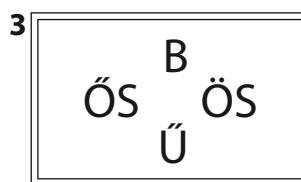
Négybetűs: NEKI.

Ötbetűsek: BÁNOM, ETIKA, FOTÓZ, IKONT, LÁZAS, ÚNTAM.

Tízbetűs: SZÁRMAZÁSA.

Tizenegy betűsek: KÖZÉPISKOLA, ÚTON-ÚTFÉLEN.

Betűrejtvény

Skandináv rejtvény (28.)

Akik nem utaztak messzebbre nyaralni, azoknak kellemes élményt nyújtott a...

	ÜDÜLÉS	UKRÁN FÉLSZIGET	MAJD NEM RIGÓ	MERÉSSÉG	ÉVEINEK SZÁMA	HELYI JELLEGŰ	SZAGLÁSZÓ
	NORVÉGIA	ÁLMUNKBAN LÁTJUK		FEJETLEN UTÁSZ	GYENGÜL, LAZUL	SUGÁR	
	KROKODIL-FÉLE HÜLLŐ					KICSI	
	ÖRÖKLŐDÉS-HORDOZÓ			SZ		DE ... ÉS KONTRA	ZOLA-REGÉNY
	NÉMET ELŐJÁRÓ	FORDÍTVA BRIT NEMESGÁZ	NÉMET ELŐJÁRÓ	KOSÁR	ÖREG	RAVASZ LÁSZLÓ	TERV SZERBÜL
	ITT VAN SZERBÜL					CETINJE	
FORDÍTVA NŐI NÉV			... A BORS, AZ ÖSSZEADÁS SZAVA				NŐI NÉV
BEVERTÉK A FEJÉT						LOPAKODIK	
						1050	
	ILYEN ESŐ IS VAN (ÉK. H.)				GRAMM	MÁLTA	SKÁLAHANG
	OLASZ-ORSZÁG				EGY	EZ	NÉVELŐ
							500
HORVÁT OLAJFINOMITO			GAUSS	SZILÍCIUM		MEGVEHETED	

Minirejtvény

				☀				

ÁMÍT
ÁTÉRTÉKEL
ESET
ETET
ÉLET

ÍVES
KESE
LŐTT
MELENGETŐ

REST
TETTETETT
TEVE
TN

Szerkessz keresztrejtvényt a felsorolt szavak segítségével az ábrában.

Keresztszavak

Pótold a hiányzó betűket vízszintesen és függőlegesen, csak arra vigyázz, hogy értelmes szavakat kapj eredményül.

V	K	L
Á	I	E
D	K	L

F	E	L				K	A	N
K	E	R				Z	É	S
R	Ó	Z				Z	Á	L

Z	T	S
É	Á	É
D	S	G

Fele így, fele úgy

1	2	3	4
5			
6			
7			
8			
	☀	9	
10	11		
12			
13			

Vízszintes sorok:

- Bódult, 5. Dobó István vára, 6. Vulkáni kőzet, 7. Válogatott, 8. Vízi sport, 9. Dátumrag, 10. Iskolakerülő, 12. Díszít, 13. Kellems gyaloglás.

Függőleges:

- EEEEKLLPS, 2. ÁÁGLÓ, 3. ÁBEGIÍLTV, 4. AAANÓÓRTTT, 11. ÉKO.

A vízszintes meghatározásokat hagyományos módon közöljük, míg a függőleges szavak betűit ábécérendben kapják.

TARKA OLDAL

Ötből hat

Kicsi sarok

ANCSA
ESZTI
JÓSKA
MÁRTA
REZSŐ

A fenti keresztneveket írd be az ábrába úgy, hogy az átlóban egy újabb név alakuljon ki.

Miniszúdok

			1
	1		
		4	
2			

Töltsd ki a négyzetet úgy, hogy egy-egy sorban, oszlopban és négyzetben minden szám: 1, 2, 3, 4, csak egyszer forduljon elő.

Mozaikrejtvény

P	R	T	A
J	A	Ó	D
O	N	S	Z
K	É	D	I

A mozaikdarabokból rakj össze egy négyzetet úgy, hogy a betűk folyamatosan összeolvassa Arany János egyik balladájának címét adják eredményül.

A 27. szám megfejtései

Keresztrejtvény

– Akkor törtek be a tanárok hazánkba.

Betűrejtvények

- sorsjegy, 2. avas, 3. Temerin, 4. fék

Helységnevek csigavonalban

Székelykeve, Erdővég, Gombos, Sándoregyháza, Almás, Sári, Ilonafalu, Udvar, Rezsőháza

Névfejtés

Krisztina, Boldizsár

Szóláskereső

Olcsó húsnak híg a leve.

Keresztszavak

Vízszintesen:

bedugul, körcikk, préselt

Függőlegesen:

vadréce, kaucsuk, légierő

Ölelkező szavak

- kör, 2. cipő, 3. gomb, 4. torta

A 26. skandináv rejtvény megfejtése:

KARINTHY FRIGYES, TANÁR ÚR

KÉREM, ÍGY ÍRTOK TI

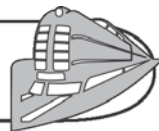
Könyvjutalmat kap:

Guti Boglárka, Óbecse

A király árnyéka

Írta: Hunyady József
Rajzolta: Fazekas Attila

Lyon: piac, selyem és gasztronómia

Lyon a gasztronómia és a selyem városa – felbecsülhetetlen kulturális öröksége tette különlegessé. Történelmét munkásmozgalmi események gazdagítják. Akik még a „régvi világban” jártak iskolába, marxizusból sokat hallottak a lyoni szövómunkások történetéről, akik 1831-ben a szövőgépek lerombolásával, összetörésével tiltakoztak a 20 órás munkaidő és az egzisztenciális nyomor ellen – munkásmozgalmi lapjukban jelent meg 1833-ban a híres mondat: „Világ proletárjai, egyesüljete!” De a Lumière fivérek is itt alkották meg híres, s az emberiség életét alaposan megváltoztató találmányukat: a mozgófilmet. A lyoni vonat érkezéről készült kisfilmjük a világ első közönség előtt levetített mozgóképe: az elbeszélések szerint a közeledő vonat képétől megrémültek az emberek; még nem értették, s nem tudták mire vélni a film nyelvét.

Mielőtt elindultunk volna erre az útra, megnéztem egy útikönyvet, amelynek első bekezdése arról szól, hogy a Rhône és a Saône folyók találkozásánál elterülő ipari, kereskedelmi központba, egyetemi városba (az elővárosokkal együtt több mint egymillió lakosa van) vasárnap délelőtt érdemes megérkezni, amikor a Szent Antal téri piacon ezrek sétálnak a rendkívül nagy, szép és látványos árutömegben válogatva; péksü-

temények, hentes- és haláru, gyümölcsök, tészták, sütemények tömkelegében. A vasárnap délelőtti érkezés bejött. De esett az eső, hűvös volt, és meglehetősen korán érkezünk, hét körül. Az egész éjszakai utazás után az ember kénytelen toalettet, mosdót keresni, átmentünk hát a Saône folyón, és belecsöppentünk egy piac kelloz középebe. Azt nem hiszem, hogy az említett térről lett volna szó, de a hangulata ennek is utánozhatatlan volt. Hosszú kötényes hentesek állították fel sátraikat (nem beépített, fedett piac, hanem régimódi sátras-pados volt), szemmel láthatólag éttermek séfjei válogatták a húst konyháik számára. Később nagyon bántam, hogy nem vásároltam a híres francia cukrászsüteményekből, s valamilyen különleges gyümölcsöt sem vettem (egyik gyűjtőszendélyem a különleges gyümölcsmagok begyűjtése, cserepekbe ültetése és az egzotikus növények – jobbára sikertelen – nevelése), de még tizenkét napos utazásunk elején voltunk, gondoltam, majd máshol is talállok hasonló kínálatot. Később sehol sem találkoztam semmi különlegessel, legalábbis Franciaországban nem; Ausztriában, Salzburgban kaktuszfüggét vásároltam – eddig még nem csírázotta ki a magja...

Croissant-t vettünk reggelire (azt mondta a gyerek, hogy még soha nem evett jobbat, hogy a mifelénk kaphatók nem is hasonlítanak erre!), s beültünk egy közeli kis kávézóba. Utánozhatatlan élmény volt. A piacról be-betérték az árusok egy reggeli feketére, italra, s a piacról hívott számunkra tolmácsot az angolul nem beszélő idős

kocsmáros, hogy mutogatás nélkül meg tudjuk rendelni a kávékat és a gyerekek reggeli kakaóját. Ott üldögéltünk egy ideig a kis kávézó reggeli, finom és könnyed élet illúzióját keltő miliójében, s még utólag sem sajnálom, hogy nem mentünk a csoporttal fel a hegyre a Miasszonyunk-bazilikát és a Fourvière kilátót megnézni. A Szent János székesegyházhoz meg végül csak „odakeveredünk”: lenyűgöző építmény. Sétáltunk a traboule-okban (szűk átjáróutcák), lefényképeztem egy téren XIV. Lajos, a Napkirály szobrát. Élveztük a város szokókútjainak látványát. A gyerekek játszottak. Ami érdekes: számos kórhinta áll a városban. Kár, hogy kicsit esős idő, és túl korán volt. Az említett katedrálisok, templomok... Majd megnézem őket legközelebb.

Bence Erika

Első szerelem

Az elsős Pistike szerelmet vall Julikának:
 – Julika, te vagy az első szerelmem.
 Erre a kislány:
 – Ilyen az én szerencsém! Már megint egy kezdő!

Családi gondok

Az apuka bemegy a gyerekszobába, és látja, hogy a kislány szomorkodva ül az ágy szélén:
 – Mi baj van, kislány?
 – Nem jövök ki a feleségeddel!

Porrá lesz

Móricka megkérdi az apukáját:
 – Apu, aki meghal, abból ugye por lesz?
 – Igen, kislány!
 Egy kis idő múlva:
 – Apu! Valaki meghalt a zongora tetején!

Hős

Két apuka beszélget:
 – Az én fiamnak olyan jók lettek a jegyei, hogy biztosan valami tudós lesz. És a tied?
 A másik elgondolkodik, majd azt mondja:
 – Az én fiam hős lesz. Már most is nagyon bátor.
 – Miből gondolod?
 – Hát, amilyen bizonyítvánnyal haza mer jönni...

Áruházban

Az áruházban odamegy az ötéves Pistike az információnál álló hölgyhöz:
 – Nemsokára idejön egy hisztérikus aszszony, aki a gyerekét keresi. Legyen szíves mondja meg neki, hogy a játékosztályon vagyok.

Drága könyvek

Móricka anyukája a fiával beszélget:
 – Figyelj, Móricka, megvettem neked az iskolához a tankönyveket. Drágák voltak, úgy-hogy nagyon vigyázz rájuk!
 – Igérem, anya, hozzájuk sem nyúlok!

Teknős

Pistike bemegy a kisállat-kereskedésbe, és meglát egy teknőcöt.
 – Tessék mondani, ez mennyibe kerül?
 – Dinár forint, fiacskám.
 – És tok nélkül?

Turisták

Két amerikai turista Walesben kirándulgat kocsival. Megállnak ebédelni Llanfacwyrnir-bwlantyslioggich-ban, és egyikük azt kéri a pincérlánytól:
 – Mielőtt rendelünk, segítene eldönteni a vitánkat? Megtenné, hogy lassan, tagoltan ki-mondaná a hely nevét, ahol vagyunk?
 A lány odahajol, és szótagolva elmondja:
 – Bööör-ger-kiiiiing.

Öreg néni

Egy vastag szemüveget viselő idős néni megszólít egy kisgyereket az utcán:
 – Kislány, átvezetnél engem az utca másik oldalára?
 – Szívesen. Ott tetszik lakni?
 – Nem, ott parkol az autóm.

Aranyhal

– Jó napot kívánok, aranyhaluk van?
 – Igen.
 – És mennyibe kerül egy?
 – Ezer dinár.
 – Akkor inkább ezüstöt kérek.

Segítség

Korán reggel egy autó beragad az országút közepén egy sáros gödörbe. Arra jön egy gazda a lovas kocsijával, és megszólítja a sofört:
 – Látom, elakadt. Várjon, majd én segítek.
 Kivontatja az autót, a vezető hálából ad neki egy ezrest. A gazda megköszöni, és elégedetten elteszi.
 – Tegnap este óta ez a huszadik autó, amit kihúztam – mondja.
 – Hogyhogy? Maga még éjjel is erre jár?
 – Igen, akkor hordom a gödörbe a vizet.

Hordár

A pályaudvaron egy hölgy odakiált a hordárnak:
 – Jöjjön gyorsan, ellopták a csomagjaimat!
 – Akkor miért van rám szüksége?

Elcserélt csokrok

A lakásavatón a háziasszony elhűlve olvasza az egyik csokron a feliratot: „Nyugodjék békében”. Amikor másnap reklamálva felhívja a virágboltot, a boltos próbálja nyugtatni:
 – Elnézést kérünk a hiba miatt, elcseréltük a csokrokat. De képzelje magát a másik fél helyébe, aki a temetésen azt olvassa: „Gratulálunk az új otthonodhoz”.

Mérgező gomba

Egy család elmegy az erdőbe gombát szedni. Mikor hazaérnek, úgy gondolják, kipróbálják a kutyán, hogy mérgező-e. A kutya meg-eszi, nincs semmi baja. Másnap reggel látják, hogy a kutya meghalt. Rögtön rohan az egész család a kórházba gyomormosásra. Mikor hazaérnek, a szomszéd szól a sápadt férjnek:
 – Te Pista, sajnálom, hogy elütöttem a kutyátokat!

– Itt jön a papád! Akarod, hogy én beszéljek?

– Elárulok egy titkot, ha megígéred, hogy a papagájod nem ismétli meg.

Hány óra?

Nagydarab, kigyúrt, kopasz ember sétál az utcán. Megnézi az óráját, hát látja, hogy az megállt. Mivel szeretné megtudni a pontos időt, megszólít egy kissrácot:

– Őcsi, nálad hány óra van?

A gyerek lecsatolja a sajátját, és remegve nyújtja a fickónak:

– Esküszöm, hogy csak ez az egy!

Hegedű

– Hallom, a lányod hegedülni tanul. No és, hogy halad?

– Nagyon jól. Neki köszönhetem, hogy megvehettem a szomszéd házat féláron.

Betörő

Elkapnak a rendőrök egy betörőt, amint az éjszaka közepén nagy zsákkal jön ki egy kis üzletből. Kérdezik tőle:

– Miért pont ezt az üzletet rabolta ki?

– Ez volt a legközelebb. Tudják, nem akarom sokáig őrizetlenül hagyni a lakásomat.

Cipőjavítás

Egy házaspár a ház padlását takarítja, amikor találnak egy 10 évvel ezelőtti cipőjavításról szóló cédulát, amit nem váltottak ki. Jót mulatnak rajta, és próbálnak visszaemlékezni, melyikük hagyta ott a cipőjét a cipésznél.

– Mit gondolsz, megvan még az a cipő? – kérdezi a férj.

– Nem tudom, talán utána kellene járni.

A férfi gyorsan autóba ül, elszalad a cipészhöz, és bemutatja a cédulát. Nagy meglepetésére a cipész tényleg hátramegy a műhelybe, és keresni kezdi. Kis idő múlva azonban üres kézzel jön vissza:

– Sajnos, csak csütörtökre lesz kész.

Bérelt autó

Amerikában egy vidéki házaspár egy kis faluból elutazik a nagyvárosba. A reptéren autót bérelnek, és úgy indulnak városnézésre. Egy hatalmas hídhöz közelednek, és látják, hogy a híd kicsit imbolyog az erős szélben. Megszólal a férfi:

– Én nem merek áthajtani ezen a hídon!

– Mit aggódsz? – szól az asszony. – Ez csak egy bérelt autót!

Diéta

Bemegy az amerikai a McDonald'sba, majd kér 3 Big Macet, 2 nagy adag sültkrumplit és 3 csokiturmixot.

– Adhatok még valamit? – kérdezi a pultos.

– Igen, egy diétás kólát szeretnék.

Bűzös borz

Hallgató betelefonál a rádióba:

– Beköltözött egy bűzös borz a pincémbe.

Mit tegyek?

– Nyissa ki a pinceajtót, és kenyérmorzsából rakjon ki útvonalat, ami a kertbe vezet.

Egy óra múlva újra telefonál a hallgató:

– Most már két bűzös borz van a pincém-ben!

Tenyérfjós

A tenyérfjósnál:

– Mivel tartozom?

– Ötezerrel azért, mert megmondtam a jövőjét. Tízszel meg azért, mert megtartom magamnak a múltját!

Bíróság

Bíróságon a vádlott nem akar leülni, így a bíró megkérdi tőle:

– Vádlott, nem ül le?

– Nem uram, fogok én még eleget ülni.

Tojás

Egy férfi az országúton autózik, és meglát egy tanyát, ahol tojást árulnak. Megáll, kiszáll, és megkérdezi, hogy mennyibe kerül a tojás. A gazdasszony sorolja:

– 15 dinár a kisméretű, 18 a közepes, 20 a nagy, és 10-ért adom a repedt héjúakat.

– Jó, akkor reposszen meg nekem húszat abból a nagyból!

Börtön

Kovácsot két évi börtönre ítélik, és büntetésének letöltése végett bekísérik a fegyházba:

– Ha jól viseli magát – szól hozzá a fogházigazgató –, megengedjük, hogy fogsága alatt eddigi mesterségének megfelelő munkakörben foglalkozdjak. Mi a foglalkozása?

– Pilóta vagyok.

Pásztor és a birkák

– Hány birkája van, bácsikám? – kérdi a riporter a pásztor.

– 4786.

– Hú, ez nagyon sok. Van valami trükkje a számolásnál?

– Hogyne volna! Megszámolom a lábakat, és elosztom négygel.

Festmény

Újgazdagok dicsekszenek:

– Látjátok ezt a festményt a falon? Ez családunk ősapját ábrázolja.

Erre az egyik vendég:

– Látom, de hadd jegyezzem meg, hogy ez akár az én családom őse is lehetett volna, ha nem sokallottam volna az árát az ócskapiacra.

– Több mozgásra van szüksége, Kovácsné. Miért nem sétáltatja meg a kutyámat?

– Olyan büszke vagyok! Apa azt mondja, hogy pont úgy főzök, mint anya.

Óbecsei írónő a városunkban

Biztos vagyok benne, hogy szinte minden családnak van kivándorolt rokona, ismerőse Németországban vagy Ausztriában, esetleg Svájcban, aki hasonló élményekről tudna beszámolni, mint teszi ezt Nagy Abonyi Melinda a Galambok röppennek föl című regényében.

A nyáron azért olvastam el e nagyszerű művet, mert tudtam, hogy augusztusban szülővárosába látogat. A ma Svájcban élő írónőt regényéért két évvel ezelőtt a Német Könyvkiadók Egyesülete, majd egy évvel később a Svájci Könyvkiadók Társasága tüntette ki, még hozzá az év legrangosabb irodalmi díjával: kiérdemelte az említett országok Könyvdíját.

A német nyelven írt önéletrajzi ihletésű történelmi regény (Tauben fliegen auf) az idén jelent meg magyarul a Magvető Kiadó gondozásában, Blaschtk Éva fordításában.

Az író-olvasó találkozóra augusztus végén került sor Óbecsén, a Népkönyvtár dísztermében. Nemcsak az óbecseiek, hanem az újvidékiek, péterréveiek, bácsföldváriak is kíváncsiak voltak az írónőre, művére.

Kinka Erzsébet, a könyvtár igazgatónője üdvözölte a rangos vendégeket, s a nagyszámú közönséget, s ismertette az írónőről a tudnivalókat:

– Nagy Abonyi Melinda 1968-ban Óbecsén született, s hatévesen került családjával Svájcba, ahol a vendégmunkások gyermekeként átélt a nehézségeket... Az írónő Zürichben történelmet, publicisztikát és német irodalmat tanult. Jelenleg is ott él, az írás mellett énekel és hegedül is, valamint oktat a Zürichi Pedagógiai Főiskolán... Művében leírja a Vajdasághoz, a szülőföldjéhez való ragaszkodását... – hallhattuk.

Az író-olvasó találkozón a budapesti Kovács Krisztina moderátor kérdéseire válaszolva az írónő szívesen mesélt a művéről, válaszolt a közönség kérdéseire, hogy volt-e

Kinka Erzsébet, Kovács Krisztina, Nagy Abonyi Melinda, Blaschtk Éva

kicsi korában nyelvi problémája, milyen érzés Óbecsére látogatni, olvassa-e a magyar irodalmat?

– Nem életrajz a regényem – mondta az írónő –, Ildikó, a főszereplő nem én vagyok, hanem keveréke azoknak a jellemeknek, akik hozzám közel állnak, s élnek a vendégmunkások életét. Azt is be akartam mutatni, hogyan éltek az emberek itt, Vajdaságban a második világháború után, a délszláv háború alatt...

– Mikor kimentünk Svájcba – folytatta –, nem tudtam egy szót sem németül. Emlekszem, óvodás voltam, s tanultunk egy szerepet karácsonyra. Én lettem a fenyőfa... Különleges érzés a szülővárosomba jönni, habár nem is éltünk sokáig itt, de a szüleim sokat meséltek Óbecséről, s szeretném közelebről is megismerni. A zentai évek emlékezetesek, amikor vakációra mentünk a nagyszüleimhez. Sokat jártunk a Tiszára fürödni... Mi otthon a szüleimmel magyarul beszélgettünk, s már gyermekkoromban érdekelt az olvasás, volt magyar ábécéskönyvem. Senki sem kényszerített, hogy magyarul is olvassak, én egyedül akartam... Két évvel ezelőtt kezdtem érdeklődni a magyar irodalom iránt.

A Jó Pajtás olvasóinak üzenem, tanuljanak nyelveket, s olvassanak minél többet – fejezte be Nagy Abonyi Melinda.

Gratulálunk Nagy Abonyi Melindának a díjakhoz, s nem utolsó sorban Blaschtk Évának a kitünő fordításért!

K. E.

Dedikálás közben

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormányja

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szekeres László
Alapítvány

65 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvoda Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. megbízott igazgatója: **Bordás Győző** ■ A Magyar Szó napilap megbízott főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Lennert Géza** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztéségi titkár és segédszerkesztő: **Fehér Mária** ■ Lektor: **Buzogány Kardos Julianna** ■ Állandó külmunkatársak: Bence Erika, Bori Mária, Farkas Ilona, Fazekas Attila, Gyarmati Krisztina, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda, Sztójánovity Livia, Tomán Mária, † Barácius Zoltán ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon/fax: 021/557-304, e-mail: (csak lakterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerk@jopajtas.info ■